

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

Vupravnštvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 34.

V Ljubljani, v četrtek, 12. februarja 1903.

Letnik XXXI.

Carinski tarif.

(Gospodarski položaj posestnikov v Avstriji sedaj in v bodoče vsled novih carinskih tarifov Nemčije.

I. Naš splošni kmečki položaj.

Ko sklepa skrben gospodar koncem leta svoj račun, mora presoditi o svojem stanju, ali se vzdržuje, ali propada, ali napreduje v blagostanju. Tako mora tudi ljudski gospodar razmotrivati, ali blagostanje napreduje ali nazaduje ali celo propada. In če katera država, gotovo ima naša dovolj vzrokov premišljevali o stanju avstrijskih posestnikov. So sicer suhoparne statistične številke, toda one pogostoma jasnejše govore, kakor cele dolge razprave in obširni govori. Sleher-nemu, ki zasleduje poročila o gospodarskih odnošajih v dnevnikih, je znano, da stojimo osebno avstrijski kmetovalci pred resnimi, neizmerno težavnimi časi. Vše sedaj se naše kmetijsko gospodarstvo nahaja v težki stiski, koliko hujša pa nam preti prihodnost osebno po carinskem tarifu, sklenjenem v državni zbornici Nemčije, o kojega posledicah treba sedaj z vso resnostjo premišljevali in delati na to, da rešimo, kar je sploh še popraviti mogoče.

Rekel sem, da je težavna naša gospodarska prihodnost; a postala bo naravnost usodepolna in obupna, ako v zadnjem hipu ne doseže državna vlada vsaj nekaj boljših trgovinskih zvez.

Da pa bodo moje trditve razumljive in jasne, treba pred vsem ogledati si sedanje stanje, in statistične številke bodo dovolj jasno povedale, na čem da smo. Ko opišemo razmere, ki bodo nastale vsled skrajno nevarnega carinskega tarifa Nemčije, nam bo mogoče pregledati in presoditi, kak obupen položaj nas čaka.

Leta 1897. so znašali zemljknižni dolgov avstrijskih posestev 3.259.172 267 K, leta 1900. 3.725 265 244 kron, torej v teh 3

letih narasel je dolg za 466.092.977 kron.

Tudi število eksekutivnih prodaj posestev je v letu 1900. dokaj naraslo nasproti onemu n. pr. v l. 1898.

Leta 1900. je bilo eksekutivno prodanih 8643 posestev, l. 1898. le 5631.

V naših slovenskih deželah kažejo se sledeče številke:

	leta 1898.	leta 1900.
Na Kranjskem	276 prodaj,	367 prodaj
» Štajerskem	351 »	454 »
» Koroškem	69 »	119 »
» Primorskem	226 »	446 »

Ker je vseh posestnikov v državi 5.927.000, je razvidno, da je v letu 1900. na 10.000 posestnikov odpadlo 15 eksekutivnih prodaj. In žal je zopet v tem oziru naša Kranjska najhujše zadeta, ker na Kranjskem pride na 10.000 posestev 33 $\frac{1}{2}$ eksekutivnih prodaj, ko znaša na Štajerskem to število le 11, na Zgor. Avstrijskem 10, i. t. d.

Sestavljaivec teh statističnih podatkov dr. Winckler, sam pravi: »Najslabša je v tem oziru dežela Kranjska, katera izkazuje leto za letom največje število prodaj.

Pač žalosten pa živ dokaz, ki bi nas moral siliti k resnemu premišljevanju ne le v gospodarskem ampak tudi v narodnem oziru, ker propadajoč narod je sploh nezmožen za napredek toliko v gospodarskem kolikor v političnem oziru!

Po eksekuciji prodana posestva so bila cenjena na 96.922.062 kron (na Kranjskem 1.350.340 kron, Primorsko 2.063.282 kron, Štajersko 3.604.237 kron, Koroško 1.423.053 kron).

Po novem zakonu o eksekutivnih prodajah in sicer po § 151, oziroma po § 244. se posestvo ne sme kakor poprej, prodati za sleherni če še tako slepo ceno, ampak mora najnižja ponudba biti dosežena, kakor to zakon določa.

Zaradi prepičenih ponudb je moralo ostati neprodanih 156 posestev, in sicer je največ

takih slučajev na Tirolskem in Češkem, na Kranjskem ni bilo nobenega takega slučaja.

Zanimiv je izkaz izkupil eksekutivno-prodanih posestev. Izračunano je, da se je v letu 1900. izkupilo 82 odstotkov od cenjene svote. Najnižje izkupilo je bilo v Dalmaciji (le 69%), na Primorskem 75%, na Kranjskem 90%, na Predarlškem pa celo 106%. V tem oziru je posneti, da je kupna moč na Kranjskem še precej ugodna, kar je tudi verjetno, ker ravno iz delavskih krogov pri sedanjih zaslužkih marsikdo prihrani toliko, da more misliti na nakup posestva, dejstvo pa je, da kmetijski posestniki s tan propada; in ta prikazen je najbolj žalostna, ker izpričuje, da naš srednji kmetijski stan ne zmaguje več bremen, katera ima nositi. Vse se naklada na zemljiški davek, za vse vrste potrebščin, državnih, deželnih, okrajnih, občinskih i. t. d. se naklade nalagajo na direktni davek — poleg tega pa nas tlači draginja delavskih močij, katerih pogostoma tudi za predrag denar ni dobiti.

In prav to dejstvo mora vsakerega odkritosrčnega prijatelja kmetškega srednjega stanu bolešno prešiniti, saj mi vendar nihče ne bo mogel oporekati, če trdim, da z blagostanjem srednjega kmetškega stanu je spojena tudi bodočnost naše narodnosti. Pod krovom poštenih naših kmetških domov je najsigurnejša opora za ohranitev najdražjih svetinj našega naroda, zvestega domoljuba in trdnega verskega življenja. Zato je blagorovati vse one domoljube, ki skušajo rešiti ta stan s snovanjem zavodov, ki morejo nuditi ljudstvu pomoč po posojilih, nizko obrestujočih, ali ki pospešujejo spečevanje kmetijskih pridelkov po primernih cenah.

Toda s tem sem pa pri glavni stvari, to je, kaka bodočnost se nam kaže za izpečevanje naših kmetijskih pridelkov v bližnjih desetih letih.

Fr. Povše.

Državni zbor.

Dunaj, 11. svečana.

Parlament v odsekih.

Danes so zborovali štirje odseki, kar je že nekaj nenavadnega za avstrijsko zbornico. Še pomenljivejša pa je, da proračunski in vojni odsek danes razpravljata o dveh vprašanjih, ki sta največjega političnega in gospodarskega pomena. V naslednjih vrstah nekaj pojasnila.

Proračunski odsek.

Včeraj je zbornica v nenavadno kratkem času, namreč v štirih urah, dovršila prvo branje vladne konverzijske predloge, o kateri sem že obširneje poročal. Danes že se je zbral proračunski odsek, da odobri ali premeni vladni načrt. Ker je vsa zbornica za znižanje obresti od 4,2 na 4%, vrti se vprašanje le o tem, ali naj ima finančni minister »charte blanche« ali ne. Z drugimi besedami: Ali naj parlament pooblasti finančnega ministra, da sme znižati obresti tudi pod 4%, kakor določa vladni načrt, ali naj se v zakonu jasno določi obrestna mera 4 odstotkov. To je načelno vprašanje, ki pa more na prvi pogled imeti važne posledice. Sicer je bila mej govorom finančnega ministra javnost izključena, vendar časnikarji slišijo tudi skozi debela vrata. Po zbornici se namreč govori, da se je finančni minister z ozirom na javno mnenje izrekel za 4 odstotno konverzijo.

Prvi je govoril dr. Kramar in izjavil, da bode glasoval proti zakonu. Vlada zahteva gled konverzije prosto roko, torej popolno zaupanje. Vlada molči o obrestni meri, o emisijskem kurzu, sploh o tem, kako hoče izvršiti konverzijo. Na Angleškem se pač sklepajo taki zakoni, toda ondi je strogo parlamentarna vlada in vladna večina ji more vedno zaupati. Ako pa večina n. pr. črta le najmanjšo postavko v proračunu, smatra vlada to kot nezaupnico in odstopi. Pri nas je drugače. V Avstriji imamo uradniško vlado in njena glavna opora je vistini le nemška ljudska stranka. Sicer pa so v

LISTEK.

Slovaška omladina.

Novela. — Spisal Svetozar Hurban Vajansky.

Poslovenil V. P.

(Dalje.)

Dolgo premišljevanje ni bilo v navadi starega dosluženca — šel je raje polivat oleandre, svoje ljubljence.

Linica je šla tudi na vrt in se vsedla v bujno visoko travo v ozadju vrta. V drevesih je šumela sapica tiho, uspavajočo pesem. Deva je občutila v prsih glodajočo bol. Kam je izginila njena prejšnja tako prosta, neprisiljena veselost? Izginila je ... Zakaj je izginila? Kako se je izgubila? Zastoj se je vpraševala mlada deva. Veter je šumel še vedno, listje in trava se je gibala kakor poprej. Saj bi moralo biti vse drugače, izpremenjeno, pretvorjeno! Saj bi imela govoriti cela narava jasnejše! Zakaj pa ne govori? Deva je položila črnolaso glavico na roko. Toda glavica je bila pretežka — položila jo je tedaj v hladno travo. Hladna trava je krepčala njeno razpaljeno čelo tako lepo, tako prijetno! — Zvedava kuščarica je pogledala iz travne goščave. Linica se je zgnila, kuščarica je pa ustrašena mahoma izginila kakor blisk — kakor misel, katera je naglo vznikla in zopet naglo izginila iz razpaljene devine glavice. Bila je to slaba mi-

sel, nemogoča misel. Sama se lotiti dela! Ona jedina ženska — udeležiti se pri takem podjetju! Ni mogoče, ni močij! Bratove zadnje besede so ji še donele v ušesih. Misel se je izgubila. »Srajce pripravljati«, zašepetala je, »srajce pripravljati — to je tvoja naloga«.

Solnce se je sklanjalo že v zaton. Mrzla sapica je spreletela ude mlade deve. Vstala je, zapustivši v travo sled svoje postave. V sveže lice se je vrezala trava in zapustila na njem rudeče proge. Nekoliko pomirjena, trezna se je vlegla v posteljo. Ni mogla zaspati. Psi cele vasice so lajali vedno. Navadno jo je to prav malo motilo — danes je pa slišala vsako lajanje vzbujenih vaških čuvajev. Komaj je zadržala — takoj se je oglašil petelin. Za prvim drugi, tretji pa tako dalje do jutra. Ali so provzročili le psi in petelini, da ni mogla zaspati? Komaj —

V celem Zavodju se je govorilo o prihodnosti treh mladih ljudi. Pripomniti je treba, da je prišel i Janez Pinkavek — saj so bile že počitnice. Pa kmalu se je pridružil mladih dijakov še več. Štefan je stanoval pri dobrem, odločnem Slovaku; ime mu je bilo Ravny. Bil je šturov odgojenec, bivši prostovoljec, neomadeževan narodnjak — pa jarem nekonečnega boja, jarem neprestanega sovražstva se je gnjusil vrlemu junaku — razardil se je na svet, stiskal pesti v žepu, pa še to le v samotni. »Odi profanum vulgus«,

dejal je navadno, ko so se v kazini ž njega norčevali. Prepričan o svoji dostojnosti, o svojem vzvišenem stališču, je živel samotarsko in čudno življenje. Mladino je ljubil in njegova zakladnica je bila vselej odprta poštenim mladeničem.

Čilo življenje se je razvilo v tistem trgu. Lacko je znal skoro vsak dan nekaj dobrega v njegovo probujenje storiti. Jedenkrat je priredil izlet v bližnje razvaline starega gradu — pa vzlic hudemu dežju, ki se je spustil na veselo družbo, je trdil vsak, da še ni bilo take zabave v Zavodju. Drugič je priredil venček. K mladini so se pridružili i starejši. Mej tem ko je mladina plesala, se je razvil v stranskih sobah živ pogovor. Lacko je napiljal vrlim meščanom, njihovim plemenitim polovicam, hčerkam i. t. d. in naši mladeniči so si pridobili kmalu trdna tla v Zavodju. Njihova smelost je naraščala s srečo. — Prirejali so tudi »igro«. Po velikih bojih je prišlo zares k resnemu pripravljanju. Štefan je bil spreten prirednik i igralec, Lacko ravnatelj, napovedovavec, blagajnik Pinkavek, prvi šaljivec. Malomestne gospodične so se učile ulog z največjim zanimanjem — napaka je bila samo v tem, da je hotela vsaka le take vloge, v katerih bi se lepo oblekla.

»Lepe reči uganja vaš sinček!« S temi besedami je stopil advokat Lúty v delavnico starega Bogatega.

»Nimam sina!« odvrnil je poštini krznar, ne ustavlja je dela. Z ostrim nožem je rezal krzno; rezal je tako energično, da se je nož globoko v mizo vrival.

»Da, nimamo sina«, povzela je besedo z grenkim, tresočim glasom Doroteja, katera je bila že v kuhinji z jeznim očesom pozdravila došlega gosta. »Nimamo sina, za take gospode, ki ščuvajo stariše zoper otroke, in otroke, naše nedolžne otroke zoper stariše! Nimamo sina — —« Solze so jo obile. »Nimamo sina!«

»Stara, molži! Ne mešaj se mej može! Tja — v kuhinjo!« zagrmel je trdosrčni krznar nad ženo.

Starica je vbogala. Pa v kuhinji je prišla lonec ter z njim treščila z vso močjo ob tla.

»Poglejmo! Z čista jasna neba: nevihta i grom!« opomnil je Lúty z usmevom. Bogaty mu ni dal odgovora. Sešel se je bil predvčerajšnjim z Ravným, ki mu je stavil pred oči Stefanovo skromnost, rednost in razum v najsijajnejših barvah. Pa čeprav mu je ugovarjal, čeprav je svojega sina nazival panslavista, izdajalca domovine, vendar so imele one hvalilne besede velik vtis na trdovratnega krznarja. Oče se je ozval v polznorelem in od podlih značajev zapeljanem možu.

»Zares lepe reči uganja vaš spodeni sin«, začel je znova Lúty, »komedijant je iz

Angliji in Franciji tudi druge razmere: Vsi državni upniki so doma, torej je renta v gotovih rokah. Tam ni potrebno posredovanje raznih bank, kakor pri nas v Avstriji, ko mora vlada za vsako najmanjšo državno posojilo trkati na vrata pri Rothschildu in drugih denarnih baronih.

Drugi pomislek proti konverziji je nerešeno vprašanje, kaj storé Ogrji. Po zakonu iz l. 1868 prispevajo Ogrji v poplačilo starega državnega dolga na leto 29.188.000 gld. Avstrija ima v zakonu določeno pravico od Ogrrov zahtevati tudi nadalje vsake leto 29.188.000 gld., naj je obrestna mera 5, 4,2, 4 ali 3,5. Zato mora avstrijski parlament odločno zahtevati, da Ogrji plačajo svoj delež.

Istina je, da pada obrestna mera, in morda pride čas, ko bo mogoča konverzija na 3,5%. A danes se taka konverzija še ne more priporočati, ker finančna uprava mora računati z zgubo na kapitalu, oziroma z nadomestno rento, kar toliko pomeni, kakor dolgeve pomnožiti.

Na primer: Finančni minister konvertuje danes 3500 milijonov s 3,75%. Za tako konverzijo bi bil danes kurz 97 — v najugodnejšem slučaju. Finančna uprava bi si pač na obrestih prihranila 11 in pol milijona kron, toda dolg bi se pomnožil za 115 milijonov.

Finančni minister dr. vitez Böhmer je v svojem zaupnem govoru približno izjavil: Konverzija bo 4 odstotna. — Ker pa je skoraj gotovo, da bodo mnogi lastniki sedanje 42 odstotne rente zahtevali izplačilo v gotovini, mora finančna uprava izdati nadomestno rento, ali nove državne zadolžnice po 3,75%, katerim za 10 let ostane ta obrestna mera zagotovljena. S to nadomestno ali dopolnilno rento hoče finančna uprava poravnati izplačila onim rentnim lastnikom, ki se oglašijo v teku enega tedna.

Danes utegne odsek dovršiti svoje delo in jutri pride poročilo kot nujni predlog na dnevni red v zbornici.

Vojni odsek.

V političnem oziru še važnejša seja je danes vojnega odseka. Ves vladni aparat je na delu, da vlada dobi večino za vojno predlogo, o kateri sem že poročal. Vojna uprava zahteva okroglo 16.000 vojaških novincev več na leto, in posledica bo, da finančni minister zopet nategne davčni vijak. Vojni odsek šteje 37 članov; od teh so štirje bolni in predsednik ne glasuje, ako ni slučajno »pro« in »contra« enako glasov. Torej 32 članov danes odloči, ali se pomnoži število vojaških novincev in seveda tudi troški za armado. To vprašanje pa ima tudi politično lice. Skoraj vse stranke so načeloma za pomnožitev novincev, ker priznajo to državno potrebo z ozirom na oblačno nebo nad Evropo in mogoči vojni ples; toda vprašanje je, ali mora parlament ravno tej vladi dovoliti to vojno predlogo in ji s tem izraziti zaupanje. To je »punctum saliens«, o katerem si stranke ubijajo glave. Da se število vojaških novincev pomnoži, to je odkrita želja najvišjih faktorjev, s katerimi se mora računati. Na drugi strani pa mora ljudski zastopnik, ki se zaveda svoje dolž-

nosti, upoštevati tudi zahteve in želje svojih volivcev. In te so, da se olajša vojaška služba z ozirom na gospodarske potrebe kmečkega in obrtniškega stanu. Minister za deželno brambo grof Welsersheimb je danes popoldne obširno odgovarjal na razne zahteve. Izrekel se je načeloma za dveletno vojaško službo, za znižanje vojaške takse, olajšave orožnih vaj itd.

A vse te obljube do zadnjega trenutka niso omajale večine proti vojni predlogi.

Vedno je bilo v odseku 17 članov proti predlogi in le 15 za predlogo. »Deus ex machina« pa je dosegel, da je ravnokar ob 1/4, 7 uro odsek z 18 proti 14 glasovom sprejel vojno predlogo. Na hodniku pred dvorano, kjer je zboroval vojni odsek, je vpitje kakor na semnju. Vladni pristaši in pomagачi se tolčejo ob kolena samega veselja, protivniki pa se jeze na bolezen, ki je zadržala 4 člane. Dandanes so nalezljive tudi politične hripe. Odločila je v zadnjem trenutku nemška ljudska stranka, ki je vladna per excellence.

Makedonija.

Jako čuden vtisk je naredila izjava avstrijskega zunanjega ministra Goluchovskega, kateri je rekel, da so važni dogodki na jugovzhodu evropskem naravnost izključeni. To se kaj čudno glasi in naredi vtisk nerodnega izgovora. Grof Goluchovski, kateri se je privadil speče diplomacije brez razburjenja, brez dejanj in brez vsepoh, hoče kar utajiti dejstva, h katerim nujno silijo razmere. Prvo je, da se država drži rezervirano in se ne vtika v bojne nevarnosti, a dolžnost krščanskih držav evropskih je, da diplomatskim putem in z grožnjami prisilijo Turško, da brani kristjane muk in roparstva. Če se kod osnuje kako društvo za varstvo živali, vidimo takoj vse polno aristokratskih imen v odboru, in naši prvi politiki si štejejo v čast, da sodelujejo pri takem človeku — oziroma živinoljubnem delu. A tu se gre za varstvo kristjanov, za najvišje kulturne blagorje. In diplomacija pravi: Nič važnega...

Dejstva govore drugače, kajti Turška pričakuje, da vzbukne splošna vstaja že v prvi polovici meseca marca.

Drugače dela Rusija. Londonski »Morning Leader« poroča iz Moskve, da je general Dragomirov, glavni poveljnik vojnega oddelka kijevskega, že dobil instrukcije iz Peterburga, kakor tudi grof Musin Puškin, glavni poveljnik vojnega oddelka odeskega. Oba sta dobila povelje, naj bodo njih vojak pripravljeni vsak čas k hipnemu odpotovanju na bojišče. V Odesi in Sebastopolju urno dopolnjujejo zalogo streliva in bojnih priprav. Sploh: Vse rusko vojaštvo ob Črnem morju je pripravljeno, kakor pred vojsko. Ruska vlada je tudi že zahtevala od vseh treh največjih trgovskih parobrodskih družb v Črnem morju, da morajo za slučaj vojske dati vse svoje ladje na razpolago vojaštvu. Med njimi so parobrodi, ki sprejemajo 6000—10.000 vojakov. Vojno ministerstvo je zahtevalo tudi

natančnih podatkov, koliko časa rabijo te ladje iz enega pristanišča do drugega.

Bolgarske čete se že gibljejo, dasi leži še sneg na gorah balkanskih. Ena taka četa se je pojavila v bitoljskem vilajetu v okolici ohridski. Še mislila ni na boj s Turki, ampak se je skrivala v gozdih. A tamonjši ljudje so jo izdali Turkom, in takoj je udaril nanje oddelek orožnikov, ki jih je zadel v vasi Velgosto. V bitki je padlo 10 Bolgarov, 15 je bilo ranjenih, 16 se je udalo, 3 so utekli. Ujeli so tudi voditelja Rista, rojenega Bolgara. Pri njem so našli tudi ključ k tajnim pismom. Zato so jako razburjeni vsi makedonski vstaši, kajti ta ključ daje Turkom možnost, da razkrijejo ves revolucionarni in bojni načrt makedonski.

Bolgarske čete so se pojavile tudi v Malešu. A tu so se vrgli Bolgari na Srbe, jim odgnali mnogo ovac ter ukazali, da morajo zapoditi srbske učitelje in takoj zapreti srbske šole, ali jih izpremeniti v bolgarske. Ko pa se je prikazala turška vojaščina, so Bolgari zbežali.

V okolici Kočanski se je vnel vroč boj med vstaši in turškimi vojaki. Vstaši so bili premagani in so bežali. Število mrtvih in ranjenih ni znano. V Kočanih je zdaj mirno.

Carigradska vlada je ukazala, da morajo podorožje rediti (rezervisti) v okrajih novopazarskem, giljanskem, prešenskem, kumanovskem, kratovskem in kočanskem. Značilno je, da niso mobilizirani redifi ob bolgarski meji, pač pa divji Arnavti ob srbski meji. Gorje Srbom, ako ti njihovi krvoločni sosede dobe še orožje od vlade in pravico ljudi pobijati!

Ob celi železniški progi od Soluna do Skoplja so Turki nastavili vojaštvo, ker se boje, da bi vstaši ne razdrli tira. Samo jez-decev straži 1400.

Said beg, okrožni načelnik v Peči, je bil kaznevan na zahtevo ruske vlade, ker so njegovi ljudje iztirali ruske menihe na Visokih Dečanih. Moral je v prognanstvo v Azijo.

Albanški turški načelniki so šli v Carigrad, kjer protestirajo proti nameravanim reformam. Pravijo, da je nevarno dati kristjanom več svobode, češ, če ne bodo tlačeni, se bodo hoteli ločiti od Turčije.

O gibanju mej Makedonci se poroča, da se Makedonci nič več ne ozirajo na to, ako jim bo pomagala kaka tuja vlast ali ne. Delati hočejo na svojo pest. Zavest imajo, da se sedanje razmere morajo spremeniti in če treba tudi z rekami krvi. Pred smrtjo nimajo bojazni. Človek, ki ne pozna razmer, si ne more predstavljati, kako je svečano in vzvišeno navdušenje v onih makedonskih krogih, ki se pripravljajo na ustanek. To je oduševljenje za pravi epos. Pripravljeni so makedonski junaki za svojo domovino tudi umreti.

Turški odposlanec Ali Ferukbej je došel v Zofijo pritožiti se, da nabira makedonski odbor po kneževini Bolgariji novce za ustanek. Min. predsednik Daner mu je obljubil, da bo storil proti temu korake. Napram ljudski

prejšanju domačo srečo so vznikli v njegovi glavi. Celo življenje mu je bilo grenko, odkar se je bil zadnjič poslovil s sinom. Nastal je nemil prestanek. Luty se je odločil. Starica je šla v kuhinjo, pa se je vrnila zopet tako zgrbljena, tiha in ponižna, kakor navadno. Stregla je Pinkavku s srčno, odkritosrčno radostjo, saj je bil Štefkov sošolec.

Pinkavek je pripovedoval zgodbo, zakaj je bil Stefan spodan. Znal je zanimivo govoriti, je bil pa tudi dobro poučen od Kralovskega. Doroteja je visela s celo dušo na njegovih ustnicah. Pri dovtipnih, delovna poetično okrašenih popisih, ki so bili že v navravi veselega Janeza, se je nasmehnil večkrat i Andrej. Ko je opisoval možko, samosvestno obnašanje Štefanovo pred šolskim senatom, zabliščale so Andrejeve oči. Ponašal se je v duhu z njim.

»Za polovico sem že zmagal.« S temi besedami se je vrnil Pinkavek k Ravnemu, kjer je bilo več dijakov zbranih. »Stefek, tvoja mamica je čisto zlato! Pa kakošno lek-ojjo je dala Lutemu!«

Janko je povedal vse, kar se je pripetilo. Vsi so se razjarili in Lacko je imenoval Pinkavka diplomatskega poslanca dijaške družbe.

(Dalje prih.)

volji ne bo mogel dosti storiti, ker stranke, ki kakor Stambulovci zagovarjajo približevanje k Turčiji, izgubljajo vedno več pliva in se jih smatra za narodne izdajice.

Vest o mobilizaciji avstrijske armade se potrjuje. Včerajšnji puljski list »Giornaleto« prinaša brzojavno vest z Dunaja, ki pravi, da dobivajo govorice o mobilizaciji v naši državi vedno večjo gotovost. V prihodnji spomladi pa se zagotovo mobilizira nekoliko vojev naše armade, kateri odpotujejo proti Macedoniji. Rusija, Avstrija in Italija pa bodo skupno postopale proti Turčiji in to s priznanjem drugih velesil. Ta vest je povsem zanesljiva.

Iz Rima poročajo tudi, da so Avstrija, Rusija in Italija v popolnem soglasju glede nastopanja proti Turčiji.

Koliko je mobilizirane turške vojske? O tem poročajo francoski viri, da je Turčija v prvi vrsti mobilizirala voja jedrenskega in solunskega in da je mobiliziranih 249 bataljonov redifov, 99 eskadronov konjenikov in 126 baterij. Poleg teh čet je zbral sultan okoli sebe v Carigradu 95 bataljonov in 45 eskadronov. K tem četam je treba prišteti takozvane Ilavek, ki broje v Jedrini 147, v Solunu 169 in v Carigradu 124 bataljonov.

Program reform za Makedonijo. Avstro ogrska in Rusija sta, kakor poročajo pariški listi, že oddali turški vladi program za reforme, ki naj bi se izvedle v Makedoniji.

Program obsega: Racionalno pobiranje desetine, preustrojstvo redarstva in orožništva, ureditev otomanske banke ter imenovanje Evropejcev na važna mesta. Poleg tega je predložen tudi finančni načrt, kako naj bi se dohodki vilajetov uporabili za deželno upravo.

Turčija se boji, da bi, kadar se prične krvavi ples v Makedoniji, ne zgrabila ji Angleška kaj njene posesti v Yemenu v Arabiji, zato je odposlala tudi tja nekaj svojih čet. Angleški poslanik v Carigradu je proti odposiljanju turških vojakov v Yemen pri turški vladi protestiral, in je izjavil, da bo tudi Angleška odposlala tja svoje čete.

Kasacijski dvor in dogme katoliške cerkve.

Z znano razsodbo dunajskega kasacijskega dvora v zadevi socialisti Pawela se peča sedaj tudi dunajskega »Reichspost«, ki piše mej drugim: »Mi sedaj še ne moremo verjeti, da se razsodba res tako glasi, kajti sicer bi se morala proti kasacijskemu dvoru dvigniti obtožba radi zaničevanja katoliške cerkve, ker bi bil kasacijski dvor trdil, da katol. cerkev more nekaj proglasiti za dogmo, kar ni božje odkritje. Javna žalitev bi bila, ko bi one dogme, s katerimi krščanstvo stoji in pade, ki imajo velikanek vpliv na življenje krščanskih narodov, celo sodna razsodba proglasila za iznajdbo duhovnikov in s tem vero in nje služabnike postavila na pranger. Sploh bi bilo tudi zelo čudno, ko bi si svetni sodni kolegij nakrat pripisaval nezmotljivost in bi odločil, katere dogme so božje in katere človeške iz vora t. j. izmišljene. Kasacijski dvor torej ni mogel oddati take razsodbe. Ko bi pa vkljub temu res bilo tako, morala bi soglasno protestirati vsa duhovščina s škofi na čelu proti takemu katoliško vero najgloblježalečemu utemeljevanju razsodbe. Vsekako bi pa bila dolžnost kasacijskega dvora oziroma njegovega predsednika, da doslovno objavi razsodbo in dožene resnico.«

Strankarski položaj v Čehih.

O zedinjenju mlado- in staročeske stranke v uspešneje obrambo pravic češkega naroda se je v zadnjem času že dokaj pisalo. Sedaj se je oglašil tudi zagrebški list »Obzor«, ki najprej dokazuje, da mladočeška stranka mora delati na zedinjenju s Staročehi, ako noče, da jo zadene še huja usoda. List naglašja, da so sedaj sploh na dnevnem redu združevanja sil. Tudi mladočeška stranka je prišla do moči v narodu in parlamentu, kakor huda radikalna opozicija. Sedaj pa se proti njej dviga opozicija še radikalnejih elementov. In mladočeška stranka priznava sedaj sama, da nje radikalni klici niso bili iskreni, imeli so le agitatoričen namen proti staročeski stranki. S tem pa so Mladočehi porušili lep del plota, ki jih loči od Staročehov. Dunajska »Informacija« povdarja, da se politično zrela družba mora odvrčati od kričavosti radikalizma in se naslanjati na mladočeško stranko; potem bi bilo združenje te poslednje s Staročehi velik političen čin. Vsi ti pojavi v političnem življenju češkem kažejo, da se nahajamo pred jako zanimivo strankarsko evolucijo, važno ne le za Češko, ampak tudi

njega! Igral bo komedijo, meščanski sin, pa še slovaške komedijo! Pa vi to trpite? Vi ste domoljub, Oger?»

Stari Bogaty je stiskal pesti. Nekdo je zatrkal na duri. »Szabad!« zavpil je krznar.

V delavnico je stopil Janez Pinkavek. Častitljivo se je uklonil in oddal mojstru vabilo k igri. »Gledališni radovoljci bodo zelo srečni, če obiščete njihovo igro.« Pinkavek je izgovoril te besede s smelo gotovostjo, nič se ne oziraje na Lútega.

»Tudi jeden onih nepoklicanih gostov?« vprašal je drzno Lúty. Njegove široke nozdrve so se tresle.

»Da, prosim«, odgovarjal je lakonično Janez, »nepoklicanih od marsikaterih malopridnežev — drugače pa poklicanih — sploh pa prosim, s kom imam srečo?«

Lúty je bil zmeden. Tako se ni drznil še nihče z njim govoriti. Pa kaj je hotel? Saj se je drznil sam v tuji hiši narediti smelo, neslaño opazko, — moral je torej prenesti i smel odgovor, tem bolj, ker je videl jezni nagbrnčeni obraz starega Bogatega.

»Ta-le gospod je moj gost!« zavpila je Doroteja stopivši v delavnico. Velikokuhalnice je krčevito stiskala v desnici. Starčino lice je gorelo jeznega ognja; kakor bi bila omladela, kakor hi se bile izgubile vse gube z njenega obraza.

Andrej je gledal z nemim strmenjem na

svojo krotko ženo. Nikoli je ni videl tako razdražene. Lúty je tudi spoznal svoje sitno stanje. Hotel se je hitro posloviti in podal Bogatemu roko. Pa Doroteja se je postavila mej moža in Lútega.

»Ne tako, mogočni gospod, roka mojega moža je drapava in umazana za vaše žametne tačice, s katerimi ste vrgli nemir v našo hišo. Vi, jedino vi ste tu nepoklican gost!«

Od starice se dihal ogenj in gnjev razžaljenega materinskega srca.

»Radi vas sem morala iskati svojega otroka na vrtu, radi vas je moral zapustiti moj sin rojstno hišo, radi vas in vaših pristašev so tekale moje grenke solze v dolgih nočeh. Kdo vam je dal pravico, vtikati se v našo hišo? Jaz pa moja hiša hočemo služiti Bogu! Kdo vam je dal pravico, oskrunjati moje svetišče?«

Starica se je postavila po koncu. Koder sivih las ji je vihral čez zarudelo lice. Pinkavek je veselo gledal starico. Njegovo srce se je topilo v slasti.

»Mislim, da je še v naših staricah naša bodočnost, naša narodna sreča,« pomislil je in tih, nezapažen usmev je spreletel njegovo lice.

Stari Andrej je bil iznenaden. Hotel se je zadreti na ženo; nekaj mu je pa branilo z nevidno močjo. Nekaj neznanega, močnega! Stari spomini na domači mir, na

za konstelacijo v vsej Avstriji. Ako bi prišlo do zjedinenja obeh velikih čeških strank, potem bi ti res postali eden najmogočnejših faktorjev v Avstriji, a misel slovenska bi dobila še večjo podporo.

Končno naj pripomnimo še mnenje v »Informaciji«, da se motijo oni, ki mislijo, da je mladočeška stranka odložila svoje najostrejšje orožje. Ista zastava zopet z obstrukcijo, čim pride čas za to; toda sama bo določila ta čas in si ga ne bo dala diktirati tedaj, ko bi kdo ravno hotel imeti škandalov. — Taki glasovi se čujejo sedaj o bližnji veliki premembi v češkem strankarskem življenju. Ker pa prihajajo večinoma vsi iz mladočeških krogov, je dokaz, da zedinjenja žele pred vsem Mladočehi, ki do bro vedo, da se brez pomoči od staročeške strani nikakor ne bodo mogli uspešno boriti proti radikalnim nasprotnikom. Mladočehi se enostavno boje prihodnjih volitev.

Opozicija proti vojni predlogi.

V včerajšnji seji vojnega odseka je prišlo do mnogih precej odločnih nastopov. Jugoslovani oziroma »Slovenska zveza« je pri posvetovanju v opoludanski pavzi sklenila glasovati proti vojni predlogi. Po zopetni otvoritvi seje v vojnem odseku so mej govorom domobranskega ministra ostavili zbornico skoro vsi odsekovi člani; ostali so krščanski socialci, ki so, ko je minister zaključil svoj govor, izjavili, da glasujejo proti vojni predlogi. Vodjo te stranke, dr. Luegerja, so merodajni krogi prosili, naj posreduje pri svojih somišljenikih, a ta je vsako posredovanje odklonil. Poslanec Hauers je tudi izjavil, da glasuje proti, če tudi bi moral radi tega izstopiti iz katoliškega centra.

Szellova blamaža.

Ogrski min. predsednik je, kot znano, v predzadnji seji vložil predlog, naj v bodoče seje trajajo eno uro dalje in se torej uvede peturne seje. Dotični predlog je vladna večina sicer sprejela, toda v včerajšnji seji je trdila vsa opozicija, da je zadevni sklep neveljaven, ker zbornica tedaj ni bila sklepna. Opozicionalec Lengyel je vsled tega včeraj predlagal, naj se dotični sklep kot nezakonit enostavno razveljavi. Vladna večina je takoj glasovala proti tej zahtevi, a ker je bilo prisotnih le 94 poslancev, je bila zbornica nesklepna in predsednik je moral sejo prekiniti. Ironični klici: »Prva peturna seja!« so sledili tej predsednikovi enunciaciji od leve strani. — Pozneje je sicer predsednik zopet otvoril sejo, a do redne razprave ni prišlo, kajti opozicija je venomer zahtevala svojih pravic. Posl. Bašthy je vnovič predlagal, naj se razveljavi sklep o peturni seji in zahteval, da se obravnava o tem predlogu v današnji seji. Nato je bila seja predčasno zaključena.

Saška afera rešena?

Po skoro sedemurni razpravi je včeraj posebno kraljevo sodišče v Draždanah izreklo svojo definitivno sodbo nad bivšo saško prestolonaslednico in avstrijsko nadvojvodinjo Lujizo. Razprava je bila v celnem obsegu tajna ter je bil poleg zdravniških izvedencev zaslišan samo še Ranich. Zdravniki so izjavili, da je sicer sedanje Lujizino duševno stanje nenormalno, toda to je v zvezi z njenim sedanjim telesnim stanjem. Po porodu bo po njih mnenju izginila vsaka duševna bolesta. Na podlagi te izjave je sodni dvor ob 1/5. uri razglasil naslednjo sodbo: »Zakon prestolonaslednika Friderika Avgusta z njegovo soprogo Lujizo, rojeno nadvojvodinjo avstrijsko, se s tem razvezuje radi prešestva soproge, storjenega z učiteljem Gironom. Obtožena soproga je edina kriva in mora nositi vse stroške pravde.« — S tem je pojasnjeno njeno razmerje do saškega dvora in se bo sedaj le še reševalo vprašanje glede kraja, kjer bo nadalje bivala.

Kakor se vidi iz te razsodbe, so sodniki odločili po protestantskih nazorih, ki dopuščajo razveljavljenje veljavno sklenjenega zakona. Razveljavitev pravu pa je enkrat veljavno sklenjen zakon nerazdružen do smrti. Cerkvena oblast bi mogla pritrditi tej razsodbi samo, ako bi se dokazalo, da zakon ni bil veljavno sklenjen. Afera torej zdaj ni končana, ampak je stopila le v nov juridičen stadij.

Položaj v Maroku.

O vstaji na marokanskih tleh dohajajo v Evropo silno nasprotujoča si poročila. Pred nekaj dnevi je vse časopisje obširno poročalo o sijajni zmagi sultanovih čet ter popolnem porazu pretendentove armade, o pretendentu Bu Hamari samem so pa poročali, da se nahaja v sultanovi oblasti. Sedaj se pa prvotna vest do čela dementira in poročila pravijo, da je pretendent prost in da zopet zbira svoje čete za nov odločen napad ter jih je ravno te dni pomnožil s četami znanege poglavarja saharjskih rodov Bu Amema, ki je poslal pretendentu svojega sina z 2000 možmi. Po drugem viru se nahaja sedaj Bu Hamara v oblasti Riatakabylov, ki ga hočejo

izročiti sultanu le proti visoki odškodnini. No ta vest pač ne more biti resnična, kajti sultan bi se gotovo ne strašil nobenih žrtev, da si zagotovi osebo najnevarnejšega nasprotnika. — Iz vseh teh različnih vesti moramo pa uvideti, da vstaja v Maroku še daleko ni udušena, marveč se le še dalje razširja. Če se obistini vest o združenju Bu Hamare s sinom, se bo vstaja širila celo do alžirske meje, kar bo sultanov položaj le še otežkočilo.

Iz brzojavk.

Gospodska zbornica ima prihodnjo sejo v ponedeljek ob 1 uri pop. Na dnevnem redu je konverzijska predloga. — Rusija dobi ustavo? Nekateri krajevski listi se prejel poročila iz Rusije, glasov katerih je notranji minister izdelal načrt nekake ustave. Deželni stanoviti bi volili po dva zastopnika, iz česar bi nastala nekaka druga zbornica. — Konverzija skupnih rent in vojaške kavcije. Vojni minister je izdal naredbo, glasov katere povodom konverzije vojna uprava ne bo zahtevala zvišanja vojaških kavcij. O uradniških kavcijah se doslej še ni čulo kaj enakega. — Reforma zborniškega poslovnika. »Gaz. Nar.« meni, da s sedanjo reformo poslovnika ne bo nič, ker sta vlada in levica proti takemu poslovniku, ki bi res pripomogel k normalnim razmeram v parlamentu. Trdne, proti nemško-liberalne večine ne mara ne vlada ne levica. — Angleški parlament se snide zopet 17. t. m. Zivahna razprava bo o Chamberlainovem potovanju po Južni Afriki. — Revolucija v centralni Ameriki. Radi velikih domačih nemirov je v celi republiki Guatemala proglašeno obsedno stanje. — Obnoveitev Dreyfusove afeje. Soc. posl. Jaurés bo predlagal v zbornici, naj se izvoli posebni odsek 33 članov, ki naj popolno samostojno presoja zadnjo Dreyfusovo pravdo. — Venezuela in evropske volesile. Zastopnik Venezuele, poslanik Bowen, je pritrdil zahtevi angleške vlade, naj se sporna zadeva poveri razsodišču v Haagu.

Papeževa slavnost pri Sv. Barbari pri Mariboru.

Sv. Barbara pri Mariboru, dne 6. febr. 1903.

To vam je bilo radovednosti, zanimanja in veselja na svečnico popoldne! Najbolj se je veselila papeževa slavnost naša vrla mladina. Prostori župnišča so bili v nekaj trenutkih natlačeni polni. Udeležencev je bilo gotovo blizu 300. Na primernem kraju je visela podoba sv. očeta, lepo ozaljšana, ozadje pa je bilo pokrito z zastavami v papeževih barvah.

Slavnost prične podpredsednik bralnega društva, posestnik Fr. Jäger, s prisrčnim pozdravom vseh zborovalcev. Kaplan Gomilšek prednaša slavnostni prolog, pevski zbor pa zapoje priljubljeno velegrajsko himno. Na govorniškem odru nastopi sedaj kot prva govornica deklica Alojzija Cvikl. Na kaj pa nam bo neki ta povedala? Ali bo kaj znala? Take in enake misli so marsikoga hipoma navdale, ko so videli nastopiti priprosto deklico. Pa kmalu je obrnila pozornost vseh, ko je začela priprosto pa vneto razlagati življenje sv. Očeta Leona XIII. Letnice, številke so sicer suhoparne, pa govornica je znala vse tako povedati, da smo jo z veseljem poslušali in nazadnje njen govor z odobravanjem pohvalili.

Mladenec Miha Domitar na to s krepičim glasom deklamuje dr. A. Medveda pesem: »Sv. Očetu Leonu XIII.«, moški zbor pa zapoje Škrapovo »Papežovo himno«. Kdo pa bo sedaj še nam kaj povedal? O ta radovednost, kako je bila velika! Govoriti začne mladenec Janez Pulko. V lepih besedah pojasni, kako Leon XIII. skrbi za vse narode, kako ljubi vse, tudi male narode, kako s posebno ljubeznijo objema Slovence. O tem priča praznik sv. Cirila in Metoda, katerega je Leon XIII. določil na 5. julij za vso katoliško cerkev, pričajo njegove besede, ki jih je izrekel v ogovoru slovenskih romarjev l. 1881: »Po božjem sklepu se kaže, da je slovenski narod prihranjen za posebne namene«. O tem priča tudi Leonovo neprestano prizadevanje, da bi se razkolni Slovani zopet zjedini s katoliško cerkvijo. Naš slovenski narod je opetovano blagoslovil, z veseljem sprejemal poročila o krasnem verskem napredku med nami, in nam dal v osebi rajnega nadškofa, dr. Jakoba Missia, štajerskega rojaka, prvega slovenskega kardinala. Vzroka dovoli, da tudi mi srčno ljubimo Leona XIII. Deklica Lizika Arnuž deklamuje na to pesem: »Leonu XIII. Slovani«, tri hčerke učitelja Škofiča pa kaj ljubko zapojejo

Foersterjevo triglasno pesem za ženski zbor »Zalost«.

Poslušalci, radovedni seveda, si mislijo: Ali še bo kaj? Pa kmalu zagledajo na govorniškem odru deklico Alojzijo Škofič. Predmet njenemu govoru je bilo zasebno Leonovo življenje in delovanje v njegovem bivališču, v Vatikanu. V precej obširnem lepo prednašanem govoru nam je podala mnogo prezanimivih, priprostemu ljudstvu doslej nepoznatih črtic iz Leonovega domačega življenja. Kar je povedala, nam je bilo res še vse novo. Kdo bi takih črtic ne poslušal z vso pazljivostjo? Ko je končala, so vsi zborovalci ploskali mladi govornici. Omenila je tudi, da Leon XIII. zлага tudi pesmice. Da bi poslušalci vedeli, kake pesmice zlagal sv. oče, sta Lizika Arnuž in Genovefa Krajnc deklamovali dve Leonovi pesmici, zloženi v čast sv. Konšanciji. Mešni zbor pa nam je kaj lepo zapel Sattnerjevo krasno pesem »Nazaj v planinski raj!«

Pa vsopred še ni končan. Nastopi še četrti in zadnji govornik, Janez Domitar. Opisal nam je Leona kot slavnege vladarja svete cerkve in modrega državnika. Omenil je, kako Leon z raznimi pobožnostmi pospešuje vsepovsod krščansko življenje, kako deluje za razširjenje svete cerkve po misijonarijih, kako se zavzema za delavsko ljudstvo in pospešuje pravo znanost in pravi napredek. Pove nam tudi, in dokaže v številkah krasni napredek katoliške cerkve za Leonovega papeževanja. Nadalje ga proslavlja kot modrega državnika, ki ve povsod vse ukreniti tako, da je na korist sv. cerkvi. Zato ga ljubijo kristjani, spoštujejo drugoverci, mu pošiljajo krasne darove: n. pr. ob 25 letnici naš cesar zlati kip dobrega pastirja, dunajsko mesto dve veliki, dragoceni zlati svetinji. Naš narod nima zlata, ne srebra, pa mu ob tej priliki zopet poklanja svojo srčno ljubezen in zvestobo, in obljubo, da bo tudi v bodoče kot doslej vedno udan sveti katoliški cerkvi. Govorniku so vsi zbrani navdušeno pritrdili in z njim vred trikrat zaklicali: živio papež Leon XIII.! Vsek je priznal, da je zadnji govornik govoril izvrstno, vse skozi navdušeno ter je vse vnel za svetega očeta.

Po tem govoru dvignemo na vzvišeno mesto malo učenko, Miro Kranje, hčerko tukajšnjega za vso dobro vnetega nadučitelja Fr. Kranje, ki nam ozaljšana s papeževim trakom tako ljubeznivo in otroško ganljivo deklamuje pesem »Leonu XIII. otroci«, da je marsikdo bil ganjen do solz. Z nedolžnim otrokom smo tudi mi klicali:

Za Te živeli, za Te molili
Bodemo, bodemo vsi.
Tebe naš Oče, Tebe naš Leon,
Bog naj še dolgo živi!

Slavnost zaključijo mogočna enoglasna »Papeževa pesem«, skladba Mittererjeva, ki končno preide v četverstev. Naredila je na poslušalce najboljši utisek.

Obširni vsopred je bil dovršen v dveh urah. Naše ljudstvo je do dobra spoznalo sv. Očeta kakor v zasebnem, tako v javnem življenju in delovanju, ga občudovalo kot prijatelja Slovanov in enega izmed najslavnejših cerkvenih vladarjev. Najbolj zanimiv je bil nastop naše mladine v govorih in deklamacijah. Pa so tudi naši mladi govorniki in govornice izvrstno vsi izvršili svojo nalogo! Seveda, truda je bilo treba, truda, pa sledilo je krasno plačilo. Ljudstvo je bilo veselo, zadovoljno. Marsikdo je rekel: Ni mi žal, da sem moral prebiti dve uri v veliki gnječi! Bilo je res lepo! Sedaj vem, kdo in kaj so naš sedanjí sv. Oče!

Z zadovoljstvom smo se razšli. Te lepe slavnosti ne pozabimo tako kmalu. Ob vsaki priliki pa ponavljamo in še bomo ponavljali iz ljubezni in navdušenosti za velikega Leona besede »Papeževе pesmi«, s katerimi smo končali jubilejno slavnost:

Naj Ti verige na roke
In križ na rame polože;
Naj z vencem trnjevim sovrag
Te rani do krvavih srag, —
O Leon, mi s Teboj smo vsi
Do konca Tvojih zemskih dni!

Bodite pravični delavstvu!

Iz Idrije, 9. febr.

V »Slov. Naroda« št. 30 razkoračil se je neki »ljudski prijatelj« čez krščansko organizacijo v Idriji. Osebito mu leži v želodcu erarična hiša št. 272, katero ima v najemu »krščansko gospodarsko društvo«. Ta »ljudski prijatelj« ceni to hišo na 40.000 kron. Če se spremene krone v stare desetice, potem bi že šlo. Drugače pa nikdar ne!

Dobro vemo, zakaj ta »ljudski prijatelj« tako kriči! Vplivati hoče na uradne in vladne kroge, da bi čim višje postavili ceno za hišo. Misli si: klerikalci so si v glavo ubili ter bodo silili, dobiti hišo za vsako še tako visoko ceno. Plačevati ne bodo mogli

in ko tako postanejo insolventni, potem bo šla tudi krščanska organizacija rakom žvižgat! A motite se! Dobro vemo, koliko je ta hiša vredna, ta krasna palača, kateri še nova realka ne bo kos, in koliko ste vredni obe ponujeni hiši!

Dalje pa sploh ne gremo, ker vemo, koliko breme si smemo na ramena naložiti. Nikar ne mislite, da se bomo toliko zadovoljili, da bi potem v preglednem času radi prodaje naše posesti v vaše veselje boben pel po Idriji. O, tako daleč ne bomo šli! — Vi pa lahko drago kupujete hiše po Idriji na občinske stroške, vsaj to Vas nič ne boli in vest Vas tudi prav nič ne peče radi tega, čeprav je tako rahločutna, pač pa občutijo Vašo generoznost idrijski davkoplačevalci v polni meri, kasneje pa jo bodo še bolje občutili.

Mi pa znamo ceniti vsak krajcar, ker vemo, da smo si ga s trudom in v petu svojega obraza zaslužili, in radi tega ne bomo brez potrebe denar trosili.

Ta »ljudski prijatelj« pravi tudi, da kršč. gosp. društvo plačuje premalo najemščine. Mi pa imamo v tem oziru dosto drugačne nazore. — Poglejte erarično gostilno »pri črnem orlu« in primerjajte jo gledé obsežnosti in stavbenega stanja z našo našeto hišo, in zapazili bodete velikansko razliko!

Veliki hlevi, obsežna pivarna, prostorne suhe kleti, v katere ne pride nikdar Nikova, še celo v najhujši povodnji ne, potem se ozirajte na lepe gostilniške in druge prostore v gostilni sami, razmotrivajte z vašim vse stvari do dna segajočim umom tudi, v kakem lepem stavbenem stanju je gostilna, premisljajte, vi »globokomisleci«, da ima najemnik toliko sveta, da lahko priredi par goved in nekaj prečiščev, in veste, kolikšno najemščino plačuje od te hiše erarju ta najemnik, ki ne dela v gmotni prospeh kake dobrotvorne korporacije, kakor mi? — Za to lepo posest, katero bi mi takoj prevzeli in tudi še višjo najemščino plačevali, daje na leto 550 gold. ali 1100 K. — Koliko je že g. Tinče pomagal erarju za to posestvo? Kolikor se spominjamo, je veselo menecje roka, pravil, da dobe liberalci hišo za 15.000 glid. In za našo borno hišo, katero nam »nekavalirski inteligentnejši« tako pogosto v obraz mečete in katero, kakor sami dobro veste, ob povodnji liki Noetovi ladiji krog in krog obdajajo preobilni valovi Nikove in Idrije, plačujemo mi reveži, ki smo navezani le na krvave žulje naših rok in ki jemo le tisti kruh, katerega nam dostiokrat neprijazna roka reže, celih 100 gold. najemščine, ki je v primeri z ono od gostilne »pri črnem orlu« mimogrede rečeno zares preobila!

Mi pa smo vendar toliko kavalirji, da ne očitamo možu nikdar njegove najemščine ter mu je tudi ne zavidamo!

Gospodje liberalci! Obdržite mirno kri tudi v predpustnem času. Vsaj ni treba, da bi se v Idriji vse tako godilo, kakor si vi želite! Pustite tudi drugim ljudem dihati! Ako pa bodete še dalje v naše akcije drežali, bomo v prihodnje nekoliko prosteje govorili. Če bo potem kdo imel dolg nos, naj sam sebi pripiše. Saj se razumemo!

Dnevne novice.

V Ljubljani 12. februarja.

Nemška šola v — Škedenju.

Školski »Schulverein« otvori s prihodnjim šolskim letom nemško šolo v slovenskem Škedenju pri Trstu in zatrjuje se tudi, da je tej nemški šoli zagotovljena podpora od strani države! Opravičeno vsklika »Edinost«: »Za par nemških otrok na industrijskih podjetjih v Škedenju, ki so po velikem delu celó inozemci, ima vlada denarja in najbolje volje; da bi pa tisočem slovenskih otrok, pripoznanih po nje lastni statistiki, dala eno borno slovensko šolo, v to nima ne denarja in še manje — poštene volje!«

Sodnijski izpit je napravil s prav dobrim vpehom g. Jožef Zdolšek, c. kr. avskultant v Celji. Sedaj sta že dva slovenska izprašana avskultanta, namreč g. Zdolšek in g. dr. Mulej, pa nadsoodišče le še ne razpiše izpraznjenih mest na Spodnjem Štajerskem, ker čakajo gospodje pri nadsoodišču, da napravijo še nemški avskultantje izpite.

Sodna vest. C. kr. avskultant Trenker iz Celja je prideljen začasno c. kr. okrajnemu sodišču na Vranskem.

Umrl je v Gabrijah pri Moravčah velepospšovani podobar g. Andrej Rovšek, oče čislanih bratov gg. kiparjev Andreja in Antona Rovšaka in lastnika foto grafičnega ateljeja g. Davorina Rovšaka. Pokojnikova dela se nahajajo po raznih cerkvah na Kranjskem. V nedeljo je bil še v

cerkvi, v ponedeljek zvečer je obolel in včeraj je za vedno zatisnil oči. Naj v miru počiva blagi mož! Njegovi rodbini naše najiskrenejše sožalje!

Umirovljenje. Nj. Veličanstvo cesar je podelil pisarnškemu ravnatelju deželnega sodišča v Trstu g. Antonu Korenu povodom zaprosenega umirovljenja naslov cesarskega svetovalca.

— **Potres na Reki.** Včeraj popoldne ob 2. uri 47 min. so na Reki čutili lahak potresni sunki.

— **Mrtveca našli.** Jurija Solarja iz Kroke, katerega so že dalje časa pogrešali, so našli mrtvega v Savi pri Okroglem.

— **Detomor.** Šad grešne ljubezni je uničila dekla Franca Golob iz Srednjega Bitinja šmartinske fare pri Kranju. Dne 4. t. m. po noči je povila doma dete moškega spola, ki je prišlo predčasno živo na svet. Pri njej je bila mati. Pripoveduje se, da je nečloveško mater k uničenju deteta pregovoril ljubimec. Dete je bilo zakopano v gnoj. G. dr. Globočnik iz Kranja, kateri je bil poklican, je konstatiral umor in dete, katerega rojstvo je morilka hotela sprva utajiti, je odpeljal v Kranj k obdukciji.

— **Ponarejeni bankovci.** V Anconi na Italijanskem so izsledili delavnico, v kateri so ponarejali avstrijske bankovce po 10 kron. Ti ponarejeni bankovci so bolj temno modre barve, kakor pravi Orel in ogrski grb sta na ponarejenih bankovcih s poprečnimi črtami narajena, na prstnih pa s pikami. Grb ponarejenih bankovcev je bolj svetlo črtan, številka »10« in besede »Zehn Kronen« in »Tiz koronate« so na ponarejenih bankovcih jednako temni kakor drug del bankovcev, na prstnih bankovcih pa se. Besedilo se glasi pri prstnih bankovcih »Die Nachmachung der Banknote wird gesetzlich bestraft« pri ponarejenih pa se glasi: »Die Nachmachung der Banknote wird gesetzlich bestraft.« Ti ponarejeni bankovci krožejo tudi po Kranjskem in jih izdajajo razni agentje italijanskih ponarejevalcev.

— **Novorojenca sežgala.** Posestnikova žena Marija Darovec v Gorenji Strazi, občina Prečina, je povila te dni otroka. Ker otrok po porodu ni dal glasu od sebe, položila je babica novorojenčka na peč, »da pride k sebi«. Otrok je skoro prišel jedati, a pustili so ga na zakurjeni peči skoro dve uri. Ko so ga vzeli s peči, bil je otrok na raznih mestih tako sežgan, da je padala od njega proč koža. Otrok je vsled opeklin drugo jutro umrl.

— **Ogenj na Savi pri Jesenicah** je v skladišču desk in sodov kranjske industrijske družbe napravil 4000 kron škodo. Požarne drambe z Jesenic, Save in Koroške Bele so ogenj pogasile. Ogenj je povzročil neki delavec s tlecjo cigareto.

— **Ne marajo boja z Lahoni.** Socialni demokratje v Trstu so izdali oklic, v katerem pozivljajo svoje pristaje, naj se vzdrže volitve v mestni zastop.

— **Poroke.** Poročil se je v Mariboru urednik g. Ferdo Leskovar z gđ. Ano Malner. — V Ptuj se je poročil odvetniški uradnik pri dr. Ivanu Glaserju g. M. Planinšek z gđ. Cecilijo Amom. — Dne 14. t. m. se poročil odvetniški kandidat pri dr. Krisperju v Ljubljani g. dr. Ferd. Müller s hčerko mariborskega notarja g. dr. Firbasa, gospodično P. Firbas.

— **Samomor 82 letne žene.** V Gorici se je usmrtila 82 letna majorjeva vdova gospa Matilda pl. Beran. Prerezala si je žile na vratu. Služkinja jo je našla zjutraj mrtvo na zofi. Gospa se je že večkrat poskušala usmrtiti.

— **Smrtna kosa.** Predvčeršnjim so pokopali v Gorici g. A. Globočnika, c. kr. policijskega nadzornika v Gorici, ki je umrl v 52. letu svoje starosti. Globočnik je bil doma z Gorenjskega. — V Brezicah je umrl posestnik hotela »Lloyd« g. Jurij Kolenc v 67. letu svoje dobe. — Umrl je načelnik glasovite tržaške in reške tvrde z lesom g. Tomaž Schadellock. Pokopan bo v Trstu.

— **Obdeznano dajó Mautnerjeva napojena semena za krmsko repo najobilnejši pridelek.** Prav tako izvrstna in neoprečna so tudi Mautnerjeva zelnjadna in cvetlična semena.

Ljubljanske novice.

Ustanovni shod ljubljanske krojaške zadruge za prodajo surovin.

Misel o združništvu prodira čim dalje bolj. Obrtniki so prišli vsaj deloma do spoznanja, da se jim je treba oprijeti organizacije, katera se jim nudi od merodajne strani. Glavna pomoč malemu obrtniku so zadruge za prodajo surovin. Prvi pogoj pri malem obrtniku je, da dobi dobro in ceno blago, katero potrebuje za izdelavo. Sedaj se snujejo po celi naši državi po vseh kronovinah take zadruge, in slišati je, da povsodi mnogo koristijo. Pri nas na Kranjskem ustanovila se je pred nedavnim časom čevljarska za druga za prodajo surovin.

Tudi med ljubljanske krojače zašla je ta misel. Požrtvovalni načelnik krojaške zadruge g. Jeločnik se je trudil, da vzbudi pri združnih članih misel, da tudi krojači ustanove svojo zadruge za prodajo surovin. In res se je včeraj zvečer 11. t. m. vršil v Perlesovi pivovarni ustanovni shod krojaške zadruge za prodajo surovin.

Združni načelnik g. Jeločnik je pozdravil navzoče, predstavil iz Gradca došlega gospoda obrtnega inštruktorja dr. Rückerja ter razložil pomen sestanka.

Nato je obrtni inštruktor navzočim razložil pomen in važnost zadrug za prodajo surovin. Mali obrtnik mora ravno na isti način skušati svoje potrebščine ceno pridobiti kakor kak veliki kapitalist. Ker pa nimajo mali obrtniki toliko denarnih sredstev na razpolago, treba je, da se združijo. Vsak član plača gotovo svoto, in tako tudi mali obrtniki spravijo, ako ne ravno prav velik, pa vsaj precejšen kapital skupaj, kateri zadostuje, da morejo prirediti. Glavni pogoj obstoja take zadruge pa je redno in natančno poslovanje. Ako gre nekaterim pridobitnimskim zadrugam slabo, krivo je v prvi vrsti malomarno poslovanje. Zadruge, katere prodajajo surovino, imajo pa še neko drugo lastnost.

Govornik g. dr. Rücker je naglašal, da povsodi, koder so se take zadruge ustanovile, imeli so obrtniki koristi, akoravno nekatere zadruge ne vsevajo kakor bi morale, imajo pa vendar vspeh, da v dotičnih krajih, koder so take zadruge, trgovci znižajo cene blaga, kajti prepričani so, ako tega ne store, da v kratkem izgube vse odjemalce. Najstarejša krojaška zadruga, koder prodajajo surovino, je v Brnu, katera izborna vsepa in ima precejšnjo svoto rezervnega zaklada. Na Dunaju se snuje enaka zadruga. V Roveretti je samo 10 članov in zadruga izborna vsepa. V Gradcu obstoji taka zadruga 10 mesecev. Prodaja samo krojaško pripravo, (Zugehör) in to proti gotovini. V tem kratkem času povsela je zadruga tako, da ima vrednosti 33000 kron. Govornik je priporočal tudi ljubljanskim krojačem, ako ustanove zadrugo za prodajo surovin, naj izprva samo pripravijo to je: gumba, podlago itd., samo male stvari prodajajo in to proti gotovini. Konečno obljubi g. dr. Rücker, ako krojači ljubljanski ustanove tako zadrugo, da bo izposloval državno podporo, obljubi pa tudi, da bo vse potrebno preskrbel, da čim prej začne zadruga delovati.

Sledila je nato daljša debata. Gospod Presker je bil mnenja, da s tem ne bo krojačem pomagano, ako samo majhne stvari kupujejo nekoliko ceneje; govornik želi, naj bi krojači osnovali zraven tudi veliko konfekcijo.

Gospod dr. Rücker je bil mnenja, da je treba z malim prirediti in sigurno delati.

Gospod Sturm je v daljšem govoru podpiral mnenje g. dr. Rückerja, izjavil se odločno za zadrugo, udaril po židih in se sploh postavil na antisemitiko stališče.

Gospod Kraigher je bil mnenja, da je med krojači premalo edinosti; treba je skupnega delovanja, ne pa boja. Eden konkurira drugemu. Ako osnujemo zadrugo za prodajo surovin, skušajmo tudi, da se zjedimo in postavimo enake cene!

Govorili so še gg. Potočnik, Casserman in Jeločnik.

Nato se je soglasno sklenilo, da se osnuje krojaška zadruga, v kateri se bodo prodajale surovine. Nadalje se je sklenilo, da bo vsak delež veljal 100 kron, katerega pa člani lahko v obrokih vplačajo, vendar se mora prvi obrok plačati najmanj 5 kron, nadalje pa člani lahko vplačujejo vsak teden po 1 krono. Vpisalo se je takoj 18 članov.

Sklenilo se je, da imajo pristop tudi ženske — šivilje.

V pripravljalni odbor so bili voljeni go. spodje: Jeločnik in Presker, kontrolorjem pa g. Poronta. G. Rücker je obljubil, da bo navzoč pri prvem obnem zboru, kateri naj se vrši v štirinajstih dneh. Naglašal je konečno, da so povsod težkoče, a poprijeti se je treba krepko in šlo bo.

Gospod Sturm se je nato zahvalil v imenu ljubljanskih krojačev obrtnemu inštruktorju ter ga prosil za nadaljno naklonjenost.

Tako imamo zopet novo mlado pridobitno zadrugo, kateri želimo mnogo vsepa, ob enem pa svetujemo tudi gospodom obrtnikom po deželi, da se prično krepko gibati in snovati slične zadruge, katere jim bodo gotovo v korist.

Predpustna zabava »Meščanskega kluba«.

V krasno okrašen dvoran »Meščanskega kluba« se je včeraj zvečer zbralo lepo število članov »Meščanskega kluba«. »Kraščanske ženske zveze« in povabljenih gostov k zabavnemu večeru, ki je pričel, da se prireditelj pač niso zbal izrednega truda, da so aranžirali tako prijetno zabavo. Večer je otvorila vojaška godba, nekar so gospodična

Kreisova in gg. Verovšek in Lier igrali zabavno igr »Snubač« ter želi mnogo odobravanja. Društveni predsednik g. Lednik je z vznesenimi besedami pozdravil goste, posebno članice »Kraščanske ženske zveze«, nakar smo na odru zazrli prekrasno živo podobo. Eleganten ples, katerega se je udeleževalo okoli 40 parov, je združeval družbo do jutra. Tudi v stranski sobah je bila zabava kaj živahna in domača.

V tukajšnjem uršulinskem samostanu je danes ob 3. uri zjutraj umrla S. Ottilija Rupnik v 24. letu svoje starosti. Pokojnica je bila doma iz Sv. Lovrenca pri Teharjih. Obljubo je storila na bolniški postelji. Pogreb bo jutri popoldne ob 4. uri. N. v m. p.!

Licealno poslopje je danes popolnoma podrt. Med stolnim župniščem, semeniščem in Mahrovo hišo se razprostira velikanski trg, katerega na eni strani omejuje Vodnikov trg, na drugi strani pa šolski dvored. Nekaj kupov zločene opeke še opominja na nekdanje starodavno licealno poslopje.

Medvedki s Kočevskega mimo Ljubljane. Pred dnevi je v nekem gozdu pri Kočevju neki drvar naletel na medvedkinjo z mladici. Drvar je komaj ušel medvedkinji in so ga rešili le njegovi tovariši, katerih se je medvedkinja zbal in zbežala v gozd, pustivši mladice na mestu. Drvarji so mlade medvedke pobrali in jih odnesli v Kočevje, odkoder jih je včeraj zvečer pripeljal lovec kneza Auersperga v Ljubljano. Na kolodvoru jih je nahranil z mlekom in potem se z njimi odpeljal v St. Hipolit. Medvedki so bili prav nemirni in tulili kakor pravi stari medvedje. Ko je lovec vstopil z njimi v brzovlak, zatulili so s takšnim glasom, da so ljudje groze bežali in se še le vrnili, ko so videli, da so živalice tako majhne, da se jih ni treba bati.

Poročil se je asistent južne železnice g. Alojzij Vehovec z gđ. Nežiko Virant iz Logatec.

Srebrna poroka. G. Ivan Jurjevec in njegova soproga Kati Jurjevec sta te dni obhajala svojo srebrno poroko.

Volilni imeniki za prihodnje občinske volitve bodo od jutri naprej tekoni 14 dni na vpogled.

Nesrečen padeč. Dimnikarski pomočnik Adolf Fritz pri Verhovcu na sv. Petra cesti št. 30, stanujoč na Poljanski cesti št. 64, je mej potjo z doma na kolodvor na cesti spodrsnil in padel ter si pri tem spahnil levo nogo.

Pogreša se. Jakob Sterlekar, rojen leta 1861 v Lpoglavu pri Dobrunjah, drvar, stanujoč v Tesarskih ulicah št. 3, se od 7. t. mes. pogreša. Sterlekar je bil umobolen. Dne 7. t. m. je šel iz stanovanja in do danes še ni prišel nazaj.

Zgubljen in najdene stvari. Natakara Helena Mervar je zgubila od Marije Terezije ceste št. 16 po Dunajski cesti. Prešernovih ulicah, čez Marijin trg in po Spitalskih ulicah do Mestnega trga zlato zapestnico. — Na čevljarskem mostu je zgubila neka gospa zlat poročni prstan, kateri jej je padel v vodo. Neki delavec je šel prstan iskat v vodo in ga je našel. — Kramarica Marija Olup na Starem trgu je zgubila na poti po Mestnem trgu do Starega trga zlato žensko uro in zlato verižico. — Na Cesti na južno železnico je našel neki vojak zlat poročni prstan.

Nezgode. Včeraj popoldne se je na cesti proti gradu Tivoli konj fijakarskega hlapca Antona Markoviča splašil otročjega vozička in zdirjal. Zadel je z vozom ob kostan na strani ceste. Zlomilo se je oje in potrgala konjska oprava. Druga nesreča se ni pripetila. Na Dunajski cesti se je pri železniškem prelazu splašil konj fijakarja Karola Hrastarja lokomotive in je planil na stran, da je zlomil pri vozu oje.

Zaprl so Predovičeva hlapca Františka Lovrina in Matijo Bratelnja, ker sta svojemu gospodarju okradla iz shrambe za orodje bakreno cev, žago in sterme, kar sta vse prodala Terezi Urbanji in denar zapila. Ne-poštena hlapca so izročili sodniji.

Dokazovanje s škafom. Anton Hribar, hlapec pri Sarcu v Korunovih ulicah št. 14 se je včeraj zvečer sprl z deklo Marijo Sadarjevo in je zagnal škaf v glavo, da jej je prebil kožo na glavi.

Dekla pobegnili. Eva Skribula, dekla v Strehških ulicah št. 2, je ukradla Sidoriji Schrey celo obleko, pelezino, ruhe, srjace, servijete in dežnik in je po tatvini pobegnili iz Ljubljane. Skribula je tudi na sumu da je še več drugih tatvin izvršila.

Književnost in umetnost.

* **Koncert Nadine Slavjanskij v Gorici.** Po potovanju po Italiji dospe Nadina Slavjanskij v Gorico dne 4. marca. Koncert se bo vršil pri Dreherju isti dan.

* **O koncertu Nadine Slavjanske v sultanovi palači** se poroča: Sultan se dolgo časa ni mogel naslišati krasnega pevanja. Naposled je zahteval, da zbor zapoje

rusko himno »Bože, carja hrani!« Sultan jo je stoji poslušal. Ko je zbor končal, se je obrnil sultan k ruskemu poslaniku, kateremu je izrazil svojo zadovoljnost in mu naročil, naj jo takoj izroči zboru. Ruski poslanik se je obrnil do pevcev na odru in Nadine Slavjanske ter izpregovoril: »Nadina Dimitrijeva! Njegovo Veličanstvo sultan se srčno zahvaljuje za visoki vžitek, ki ste mu ga priredili s svojim pevanjem. Nj. Veličanstvo Vam želi vsak uspeh tudi v bodočnosti!« Nadina Slavjanska je stopila na kraj pozornice, obrnila se proti sultanu ter odgovorila z jasnim in odličnim glasom: »V ime cellega zbora se zahvaljujem Vašemu sultan-skemu Veličanstvu za dobre in laskave želje. Nam je drago, da smo Vam priredili mali užitek s svojim skromnim pevanjem. Želimo Vam Vaše sultansko Veličanstvo dolgo življenje, a bodite milostljiv mnogim milijonom Vaših kraščanskih podanikov.« Na oder je nato prišel neki Turčin, ki je izročil Nadini Slavjanski sultanov dar: 350 turških lir, brihantno zvezdo Šefakata II. reda za gospo Nadino Slavjansko, red Medždiju II. reda za njenega soproga, vsakemu pevcu in vsaki pevki pa je izročil jeden red za znanost in umetnost. Nato je sultan ves zbor še bogato pogostil.

* **Najnovejšo delo hrvatskega kiparja Rendića** je kip hrvatskega pisatelja Evgena Kumčića. Kip je izgotovljen v naravni velikosti in bo razstavljen na razstavi v Pragi meseca aprila.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Tatica v kranjski hranilnici prijeta. Marija Sagovec, šivilja v Ljubljani, je dne 31. januarja t. l., kot smo že javili, vzela knjižico kranjske hranilnice z vlogo 120 kron v stanovanju Josipine Majer ter hitela v hranilnico, da bi dvignila tam denar. Še o pravem času je pogrešila Majer knjižico ter je urno hitela v hranilnico, da prepreči realizovanje vložene svote. V svoje zažudenje našla je tam Marijo Sagovec z izplačilnim listkom v roki, glasečim se na 60 kron. Mlada, šele 18 let stara tatica, je bila aretovana, in tudi pri kazenski obravnavi ni storjenega dejanja tajila. Obdolženka je bila obsojena na dva meseca težke ječe. — Tepež. Med Francetom Cvetničem in Francetom Vodnjalom je bilo že dalj časa neko nasprotje; 8. decembra zvečer srečala sta se pred Vodnjalovo hišo v Nemški vasi ter sta se zgrabila; navstali vrisi privabil je še Antona in Janca Vodnjala bratu na pomoč, pričelo se je ruvanje in Cvetnič je dobil na glavi težko rano. Dognalo se je, da je Cvetnič prišel pred Vodnjalovo hišo ter hotel s silo v njo udreti, da so pa bratje to preprečili, ker je ležal notri bolni oče; dokazati se pa ni moglo, je li res bratov kdo Cvetniča po glavi udaril, kajti mogoče je, da se je pri padcu od kak oster kamen tudi lahko sam poškodoval, zato so bili vsi trije oproščeni. — Dva sovražna brata. Brata Tone Šaja in Juršica in Jožef Šajn sta v prepiru radi neke pravde zadeve. Dne 10. nov. m. l. imela sta se zglasiti v tej sporni zadevi pri okr. sodišču v Ilirski Bistrici, a sta se med sabo izvensodno pobotala. Vendar je tlela v njunem notranjem še neka mržnja. Domu grede sta se vnovič zbesedila zaradi nekega pašnika. Pričelo se je na to z obli-gatnim zmerjanjem, ki je dalo povod pretepu. Jože Šajn je brata Toneta z nožem sunil in ga ranil, nasproti je pa ta z okovanico palico odbil drugi napad, pri tem pa Jožeta zadel na glavo ter ga težko poškodoval. Sodišče je to smatralo kot čin silobrana ter je Toneta Šajna oprostilo. — Dva bojevita brata. V Kobalovi gostilni v Planini sprli so se v noči na 20. oktobra pr. l. fantje iz Zgorenje in Dolnje Planine. Vendar v gostilni ni prišlo do tepeža, pač pa se je nadaljeval prepri še na cesti, kjer je prišlo kasneje do spopada. Posestnika sin Alojzij Hlad je že v Zgorenji Planini zvedel, da je tudi brat Jože zapleten v ta prepri; urno je pritekel na lice mesta, tam zgrabil Lipeta Kobala za prsa ter ga vrgel parkrat ob tla, med tem ga je pa še brat Jože s palico po glavi udaril; nato sta zgrabila še Toneta Kobala in ga s tako silo vrgla ob tla, da se mu je pri padcu desna roka zlomila. Sodišče je obsodilo Alojzija Hlad na 4. Jožeta pa na 3 mesece ječe.

Slovaki zopet obsojeni. Ravnokar se je končala v Nitri tiskovna pravda, o kateri smo nedavno poročali, in že se nam poroča izpred budimpeštanske porote o novi obsodbi Slovkov. Miloš Pieter in dr. Jan Mudroň sta bila obsojena, ker sta »razžalila« madjarsko narodnost s ponatisom nek-kih že prej izdanih pesmi. Pieter je dobil 3 dni in 80 K, Mudroň 5 dni in 40 kron. Prvi je vložil pritožbo ničnosti.

Kazensko postopanje proti odvetniku dr. Piklu. Pri c. kr. okrajnem sodišču v Marenbergu so bile 10. t. m. zaslišane priče zaradi zločina goljufije. Tudi dr. Pikel je navedel svoje priče, med njimi

je voditelj mariborske nemške protestantske stranke, prej hud nasprotnik dr. Piklov, zdaj, odkar je dr. Pikl potegnil z Nemei, njegov »intimus«, župan in še več drugih Nemcev.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Dva dijaka vrgli iz vlaka. Iz Novegasada se poroča, da je neko srbsko svatbeno društvo vrglo med vožnjo iz vlaka dva mažarska dijaka, ker sta pela mažarske pesmi. Oba dijaka sta težko ranjena. Zapri se nekega Srba Lazarja Jelića. — Kuga razasaja. Glasom vesti iz Liverpola razasaja v Maratlanu (Meksiko) še vedno kuga. Več nego 12.000 prebivalcev je zapustilo mesto. Prodajalnice so zaprte. Od 1. dec. ne prihaja noben parnik v tamošnja pristanišča. Rudniki bodo morali zaustaviti delo. Vsak dan je do 20 slučajev kuge. Nad 200 bolnikov zdravijo v bolnišnici. Kuga še širi. — Stevilne aretacije. V Varšavi je policija aretirala veliko število tehnikov, inženirjev in dijakov radi anarhističnega rovanja. — Umor in samomor. Na Dunaju je ustrelil gostilničarjev sin Karol Rain, kansonetno pevko Kastner in sebe. — Stavka na španskem. Vlada je razpustila delavsko zvezo v Barceloni, društvo tiskarjev, in je določila, da se odborniki in predsedniki aretirajo, a ti so pobegnili.

Svetovaelavski. V čeških krogih se govori, da namerava državna vlada naložiti 3.000.000 K v novi založni »Duvča«, katera ima sanirati »Svetovaelavsko«. S tem bi dobila nova založna sredstva, da izpolni vse zahteve.

Sleparska grofovska dvojica. V Londonu je policija prišla grofico Raday in njenega mladega moža grofa Radaya radi raznih goljufij. Iz Budimpešte poročajo o tem: Grofica Irma Raday, rojena Terenyi je stara 30 let ter je bila na glasu izredne lepote. Ko je bila stara 20 let, postala je žena nekega železniškega uradnika, od katerega je skoro pobegnila ter se spoznala z nekim budimpeštanskim profesorjem, katerega ime je ponaredila na raznih menjicah. Profesor je molčal in plačal. Sedaj si je izbrala nekega bankirja, ki je zanjo izdal nad 200.000 kron in katerega so končno zaprli, ker je ponaredil nekaj menjic. Na to se je ta izredna ženska omožila z mladim grofom Raday, katerega je budimpeštanska družba radi raznih nerednosti izključila iz svoje družbe. Ta grofovski zakonski par je potoval po raznih mestih in sleparil zlatarje in prodajalce dragocenosti. Dolgo je trajalo, predno so prišli na sled premetenemu grofu in zviti grofici.

Živemu postavili spomenik. Koncem leta 1899. so poročali listi, da je v burški vojski Irec Carberry zgubil življenje. Njegovi rojaki so izdali oklic, naj se mu postavi spomenik. Res so zbrali 3000 frankov in nedavno so Carberryju postavili spomenik. Carberry pa ni mrtev. Te dni je pisal svojim rojakom iz Afrike, da je živ in da se mu slabo godi. Ker je čul, da mu nameravajo postaviti spomenik, naj to misel opuste in mu raje nabrano svoto pošljejo. Tej praktični želji njegovi rojaki ne bodo mogli ustreči, ker spomenik že stoji.

Organizacija krščanskega trgovstva. V Lvovu se je ustanovilo »Krščansko društvo malih trgovcev«, ki si je postavilo nalogo, varovati male trgovce pred izkoriščevanjem židovskih veletrgovcev. Društvo ustanovi veliko skladišče. Društvo se bo obrnilo do deželnega odbora, naj mu da sredstva, da more pri židih zadolžene male trgovce razdolgiti.

Redkost. Posestniku »Piberca« na Poljski pri Podnartu je skotila svinja 18 mladičev, ki so vsi dvrsti in zdravi.

Tajni arhivi in smrt cesarjeviča Rudolfa. Kakor je neki grof K., ki baje natančno pozna razmere na avstrijskem dvoru, povedal nekemu pariškemu žurnalistu, so takoj po smrti cesarjeviča Rudolfa pobrali vse listke in pisma, kar jih je zapustil. Zapri so jih v prvi leseni kovčeg, ki so ga dobili, ter takoj zapečatili in poslali na Dunaj. Ta kovčeg se sploh ne sme odpreti in je pod varstvom dvornega arhivarja Alfreda pl. Siegenfelda. Po dvorni naredbi 50 let ne sme nihče odpreti teh pisem; potem pridejo v posebno železno kaseto tajnega arhiva in bodo katalogizirani. Vsak dvor ima posebne statute za svoj tajni arhiv. Posebno natančni in strogi so statuti na avstrijskem dvoru, kateri ima pred vsemi evropskimi vladarskimi hišami najboljše tajni arhiv. Tega meseca so ga prenesli iz starega dvora v novo poslopje na Ballplatzu. Pisma so v železnih kasetah in ves arhiv je tako pripravljen, da ga lahko takoj, če treba, dvignejo in prenesejo. To se je že enkrat zgodilo med napoleonskimi vojskami. S posebnim mehanizmom ga je mogoče takoj spraviti tudi skozi okno, ako bi bila posebna nevarnost. Leta 1939 torej, ko preteče 50 let, bo tragedija v Mayerlingu postala last zgodovinarjev in žurnalistov.

Katastrofa pri manevrih. Pri nočnem manevru angleškega brodograditeljskega otoka Krfa sta trčili dve angleški ladji. Oklopnica »Ploner« je udarila v torpedovko

»Orwell« in jo je preklala. Eden topničar in kurjač sta se zadusila, 13 mornarjev je utonilo.

Veliko število železniških nesreč.

Iz Washingtona v Ameriki poročajo: Meddržavna kupčijska komisija je objavila poročilo, po katerem je bilo v treh mesecih, končujočih se 30. sept. 1903, ubitih 263 ljudi in ranjenih 2.613 v železniških nesrečah. Nesreč uslužbencev in nezgod pri vstopanju in izstopanju iz vlaka v tem času, je pa bilo 12.007, ubitih 845 in ranjenih 11.172. To so velikanske številke. Vlaki so skupaj trčili 1444krat, s tira skočili 1.014krat. — Skode železnicam je to doneslo 2.198.500 dolarjev.

Češki velikaš grof Harrach, ki je velik prijatelj Dalmacije in ki je takorekoč iniciator akcije v velikem zlogu za okonomsko povzdigo kršne, ali divno lepe in za vse Hrvatsko velevažne Dalmacije, se uči sedaj (kakor posnemljemo iz listov) hrvatski, da bo mogel čim vpešneje povspesovati svoj plemeniti namen. Grof Harrach pride skoro v Split. Ta obisk njegov velja interesom dalmatinskih poljedelcev.

Konec časopisa. Vsaka stvar ima svoj konec, in tudi časopis, ki ga bereš, najde po kratkem življenju svojo smrt. Časopisi se pokončujejo različno, a najnovejše je to, da jih bodo odslej tudi pohojali. Neka tvrdka v Ameriki je namreč začela pokupovati časnikarski papir, da iz njega dela pantofeljne, ki stanejo samo nekaj krajcarjev. Ti pantofeljni so lahki in jako gorki ter silno po ceni. Koliko dobrot uživa torej človeštvo od časnikarjev! Ne samo, da mu glavo bistre in srce blaže — odslej mu bodo greli tudi noge!

Nemoralen trgovec — zasačen. Trgovci s papirjem mnogo greše s tem, da prodajajo mladini nemoralne podobe. Že to, kar se vidi v razloženih oknih, kaže na velik upadek npravnega čuta, a kaj skrivaj prodajajo taki ljudje, presega vse meje dostojnosti. V Varšavi je neki oče videl pri svojem dečku tako nenravno podobo. Vprašal ga je, odkod jo ima. Otrok pove, da jo je kupil pri židu Freisingerju. Oče gre takoj tje in zahteva, naj mu trgovec pokaže kaj razglednic, da jih bo kupil. Žid mu pokaže same dostojne podobe. A kupec hoče kupiti nenravno podobo. Žid seže v žep in mu takoj pokaže nekaj prav grdih. A oni ga prime takoj za vrat, in pokliče policaja, ki aretirajo kričedečega žida. Bil je obsojen na dva dni zapore.

Pametna naredba. Mestni svet v Fultonu v Ameriki je izdal naslednjo odredbo: Vsak večer ob 8. uri bo parna piščalka trikrat zažvižgala v znak, da po onem času ne sme biti noben otrok pod 16. letom na cesti brez pravega nadzorstva.

Proti kvartopircem. Nadškof poljski Stabilewski je izdal pastirski list proti hazardnim igram. V njem biča nesmiselne hazardne igre, ki so se vdomačile v aristokratskih krogih, in odvraca preproste ljudstvo od takih zgledov.

Iredni naravni pojav. Iz Kalifornije se poroča: Pretekli ponedeljek je letel mimo Andersana svetel meteor, ki je bil podoben žareči krogli in ki je v zraku napravil tak šum, da so se vzbudili prebivalci iz spanja. Nekaj minut potem je tri kilometre od mesta padel na zemljo, ter se je pri tem dogodila tako silna eksplozija, da se je mnogo hiš v mestu porušilo.

Društva.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Kranjski Gori) priredi v nedeljo dne 15. februarja 1903 zabavno večer v salonu hotela »Razor«. Vspored: 1. Iv. Baloh: Prolog. 2. Živa slika. 3. I. Razlag: »Bodi zdrava domovina«, poje mešan zbor. 4. Gregorčič-Gerbič: »Eno devo le bom ljubila«, sopran solo s spremljevanjem glasovirja. 5. A. Hajdrih: »Sirota«, poje moški zbor z alt-solo. 6. »Mož in žena«, komičen dvospev. 7. H. Sattner: »Na planini«, poje moški zbor z bariton-solo. 8. »Jaz nisem Taljanka«, dvospev za sopran in alt s spremljevanjem glasovirja. 9. »Kmet Herod«, burka v dveh dejanjih. 10. Prosta zabava. — Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste po 1 K. Ostali sedeži po 60 v. Stojšča po 30 v. Čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Kobilni udeležbi vabi Podružnica.

(Muzejsko društvo za Kranjsko) ima, kakor smo že poročali, v petek dne 13. februarja ob 6. uri zvečer v konferenčni sobi c. kr. l. državne gimnazije svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu se nahajajo poročila o društvenem delovanju v preteklem letu, računski zaključek za leto 1902, proračun za leto 1903 in volitev predsednika in osem odbornikov za prihodnjo triletno dobo. Glede na važnost tega društva je želeli prav obilne udeležbe. — Ako se v določenem času ne zbere zadostno število društvenikov, skliče se na 1/7. uro drugi občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu navzočih.

(V korist »Delavskemu domu« v Celju) se priredi v nedeljo dne 15. svedana 1903 v dvorani »Narodnega

doma« v Celju »Občinski tepček«. Burka s petjem v treh delih. Blagajnica se odpre ob 6. uri zvečer. Začetek točno ob 7. uri. Vstopnina: I. in II. vrsta 1 K 60 v., III. do VI. vrste 1 K. ostale vrste 60 v.; sedež na balkonu 80 v.; stojšča 30 v. Vstopnice ima iz prijaznosti v predprodaji Hribarjeva trgovina v Celju. Preplačila se hvaležno sprejmejo. Pri predstavi sodeluje pevski zbor »Delavskega podpornega društva«.

(Jugoslovanski klub na Dunaju) si usoja vabiti s tem na predpusten večer, ki ga priredi 14. febr. v prostorih »Slovanske Besede« na Dunaju, I. Bräunerstrasse 7. Začetek točno ob 8. uri. Na programu so sledeče točke: 1. Coeur Dame. Veseloigra v enem dejanju. Nemški spisal M. Bernstein. Pri tem sodelujejo gospa prof. Reisererjeva ter gg. F. Kobal, B. Baebler in M. Pirc. 2. Velezabaven solonastop slavnega ljudskega pevca kupletov, debituje gg. M. Pirc. 3. »Bucek in Buca na Dunaju« ali »Zakonska sreča, v kakšne nevarnosti lahko pride«. Spisal Fr. Kobal. Sodelujejo: gospa prof. Reisererjeva, gg. Fr. Kobal in Češark ter gg. baronica Wimmerl. 4. Slavno znana muzikalna klovna Romeo in Julius, svirata s priznano preciznostjo gg. B. Baebler in M. Pirc. 5. Ples. — Ker se je v zadnjem času družbeno življenje v jugoslovanskem klubu prav lepo razvilo in ker žrtvujejo sodelujoči — pred vsemi naj omenimo za klub prezasluzno gospo prof. Reisererjevo — jako veliko časa in vse svoje moči v klubov procvit, se nadeja odbor, da se odzovejo dunajski rojaki vabilu v kar največjem številu. Gosti dobro došli!

(Predpustno veselico) priredi katoliško društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki v nedeljo, dne 15. febr. t. l. v društveni dvorani. Vpored: 1. H. Vogrič: »Naša zastava«, koračnica, tamburaški zbor. 2. Ant. Foerster: »Zdravica«, moški zbor. 3. * Komični prizor: »Zadnja dva goldinarja«. 4. Iv. pl. Zajc: »Večer na Savi«, moški zbor. 5. H. Vogrič: »Tisoč in en pozdrav«, valček, tamb. zbor. 6. Iv. Bartelj: »Nos«, šaljiivi zbor. 7. A. Hribar: »Pesem o Kurentu«, deklamacija, govori Jože Rihar. 8. J. Štrukelj: Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin, stojšče 40 v. Začetek točno ob 1/7. uri. Čisti dohodek je namenjen za napravo novega alikanege zastorja. K obili udeležbi vabi odbor.

(Slovensko kat. akad. društvo »Danica« na Dunaju) priredi v četrtek, dne 12. februarja 1903, svoj V. redni občni zbor s sledečim vporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva »Zarje«. 3. Poročilo odbora. 4. Poročilo društvenih odsekov. 5. Slučajnosti.

(»Delavsko bralno društvo«) v Kamni gorici priredi v nedeljo dne 15. svedana 1903. v prostorih gospe Marije Pesjak veselico. Vpored: 1. Nagovor. 2. Delavska pesem, Fr. Ferjančič, moški zbor. 3. Oj hišica očetova, P. A. Hribar, mešan zbor. 4. Kviško bratje, H. Volarič, moški zbor. 5. Kmet Herod, igra v dveh dejanjih. 6. Bodi zdrava domovina, F. S. Vilhar. 7. Uboj, J. pl. Zajc, moški zbor. 8. Prosta zabava s petjem. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina: Sedeži I. 60 vin, II. 40. vin; stojšča 20 vin. Za ude in otroke 10 vin. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu.

Za škofove zavode: G. Ivan Zupan, kurat v Sempetru 20 K. — G. Karol Lenasi, župnik v Nadanem Selu 2 K 40 v.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. Ivan Zupan, kurat v Sempetru 20 K. — G. Fran Lavtižar, nadučitelj v Smartnem pod Smrčno goro 2 K.

Za dr. Lampetov spomenik: G. Ivan Zupan, kurat v Sempetru 10 K. Bog plačaj!

Telefonska in brzjavna poročila.

Sežana, 12. febr. Konzistorialni svetnik in vpokojeni c. in kr. kapelan Edward Legat je sinoči umrl v dobi 55 let. Pokopan bo jutri popoldne ob 9. uri.

Dunaj, 12. febr. Člani »Slovanske zveze« so včeraj v odseku vsi glasovali proti vojni predlogi, dasi je vlada z vso silo pritiskala na jugoslovanske poslance že pred klubovo sejo, naj ne store sklepa, da bodo glasovali proti. Ko je potem »Slovanska zveza« storila sklep, da glasuje proti vojni predlogi, je vlada z največjim pritiskom skušala doseči, da bi Jugoslovani v odseku

glasovali za vojno predlogo. Zadevo je izročila sekojskemu svetniku grofu Pace, ki je klical posamezne poslance k sebi in jih na vse mogoče načine skušal pregovoriti. Poslancem se je dejalo, da bo imelo za Jugoslovane slabe posledice, ako glasujejo proti predlogi, dočim bi se vlada morda utegnila v nasprotnem slučaju ozirati na želje Jugoslovancev. Poslanci »Slov. zveze« so ostali neizprosni in so imeli le en odgovor: kako vlada postopa proti Jugoslovancem in da nimajo zupanja do nje.

Dunaj, 12. febr. V odredbi finanč. ministra glede konverzije rent je tudi določeno, da se pri izplačilu kuponov 4-2% rente vsako pričeto polletje popolno izplača, tako da se bodo prejeli mali aprilski in majski kuponi te rente tudi pri onih kategorijah, ki se konvertirajo, z 2-1%.

Dunaj, 12. febr. »Information« pripoveduje, da bo novim iustičnim ministrom imenovan predsednik višjega deželnega zsoišča v Zadru dr. Gertscher.

Dunaj, 12. febr. (C. B.) Zbornica nadaljuje drugo branje konverzijske predloge.

Dunaj, 12. febr. (C. B.) Velika vojvodinja Alice Toskanska se je vrnila s hečrama v Solnograd.

Dunaj, 12. febr. (C. B.) Stanje nadvojvodinje Elizabete se je toliko poslabšalo, da se je razširilo vnetje na celo levo pljučno poluto.

Dunaj, 12. febr. Proti vojni predlogi so včeraj v vojnem odseku glasovali: Jugoslovani, Mladočehi, Vsenemci, radikalni agrarci, krščanski socialci, socialni demokrat Schuhmeier in član katoliškega centra Hauis. Odsotni so bili Tschernigg, Mauroner, Bartoli in Wasilk. — Poročevalce je Popowski.

Dunaj, 12. febr. O princezinji Lujizi se čujejo zopet vsakovrstne stvari. Tako trdijo listi, da tudi po sodbi, katero je v protestantskem smislu oddalo sodišče in kratkomalo ločilo zakon, ne bo mogla princezinja Lujiza poročiti Girona, ker je Giron kriv prelomitve zakonske zvestobe. Giron se je včeraj pripeljal v Genf z bratom princezinje a ni bil puščen v zavod »Le Metaire« nakar je zopet odpotoval. Nekateri listi pišejo, da je princezinja Lujiza poklicala Girona, ker ji ne dovolijo videti njenih otrok. Govori se, da je krasno ležeči grad Hüttenstein pri St. Gillenu na Gorenje Avstrijskem odločen za nadalnje bivališče princezinje Lujize. Pisma se princezinji nič več ne izročajo.

Maribor, 12. febr. Posestniku Pekliču so zgoreli trije otroci, ko je bil po opravih z doma.

Praga, 12. febr. Deželni odbor je zavrnil zahtevo vsenemških pročodrimovcev, naj se iz javne bolnice v Toplicah odstranijo usmiljene sestre.

Zofija, 12. febr. Časopisje povdarja, da od Avstrije in Rusije predlagane reforme nimajo v sebi ničesar, kar bi spremenilo status quo na Balkanu, da se pa Turčija kljub temu ne bo udala. Turčija je poslala Bolgariji poročilo, v katerem pravi, da radi koncentriranja vojske ne namerava zlega. Kljub temu je na vzhodni turški meji koncentriranega na tisoče vojaštva. Macedonski odbor je pozval vse bolgarske častnike, rodome Macedonce, naj se pred koncem meseca februarja kvitirajo in vstopijo v vrste vstašev. Vladni bolgarski krogi so se odločili, da v slučaju, ako bo vznemirjenje radi mobilizacije turške vojske naraščalo, da bolgarsko vojsko tudi deloma mobilizirajo, v prvi vrsti divizije v Zofiji in Filipoplu. Ker se vojaški novinci od dveh naborov takoj pokličejo pod orožje naraste, število bolgarskih vojaških novincev od 18.000 na 36.000.

Petrograd, 12. febr. Vse železniške postaje so dobile nalog, naj ukrenejo

potrebno, da se takoj napravijo vojaške
brzojavne naprave.

Carigrad, 12. februar. Angleži so
vjeli v rudečem morju 60 turških mor-
skih roparjev.

London, 12. febr. „Central Newsu“
se poroča iz Petrograda: Vsi ruski re-
zervni častniki so dobili nalog biti pri-
pravljeni, da v slučaju mobilizacije mo-
rejo v teku 24 ur vstopiti v armado.

London, 12. febr. Veliki tukajšnji
listi so določili že poročevalce in način
poročanja z vojnega pozorišča na
Balkanu.

Guatemala, 12. febr. Za repu-
bliko Guatemala je proglašeno obsedno
stanje.

**Spominjajte se
ljudskega sklada.**

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Čelsiju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
11	9. zveč.	745.8	3.2	sl. zah.	jasno	
12	7. jut.	742.6	-2.1	sl. svzh.	jasno	0.0
	2. popol.	738.2	7.4	moč. jzah.		

Srednja večerajšnja temperatura 2.2° normale, -0.6°.

Dunajska borza
dné 12. februvarija.

Skupni državni dolg v notah	100.90
Skupni državni dolg v srebru	100.90
Avstrijska zlata renta 4%	121.45
Avstrijska krona renta 4%	101.45
Ogerska zlata renta 4%	121.20
Ogerska krona renta 4%	99.70
Avstro-ogerske bančne delnice 600 gld.	15.85
Kreditne delnice, 160 gld.	693.50
London vista	238.95
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.07 1/2
20 mark	23.44
20 frankov (napoleonor)	19.08
Italijanski bankovci	95.40
C. kr. cekini	11.82

157 1-1

Tužnim srcem naznaujamo njamo pre-
žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni
soprog in oče

Andrej Rovšek
podebar v Gabrijli pri Moravčah

danes dné 11. febr. ob 10 uri dopoldne
po kratki mučni bolezni, previden s svetimi
zakramenti za umirajočce, v 68. letu mirno
v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega ranjkega bo v petek
13. t. m. dopoldne ob 1/9 uri na pokopališče
v Moravčah.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v raz-
nih cerkvah.

Blagega pokojnika priporočamo v po-
božno molitev in prijazen spomin.

Gabrije pri Moravčah, dné 11.
febr. 1903.

Katarina Rovšek, soproga — Andrej,
Davorin, Anton, Stefan, Maks,
Ludovik, sinovi. — Kati, hči. — Ma-
rija roj. Pogačnik, Marija roj. Ma-
stek, Franja roj. Kos, sinah. — Ivan
Hafner, zet. Marija, Mirica, Danica
Rovšek, unukinje.

Mesto posebnega obvestila.

Kasirka
okoli 35 let stara, z dobrimi spričali, dobi
stalno službo. 168 3-1
Kje, pové upravništvo „Slovenca“.

**Služba
organista in cerkvenika**
se razpisuje v župniji Špitališč, p. Motnik.
Če hoče poučevati v zasilni šoli, ima
postranskega zaslužka 400 kron na leto.
Več pové župni urad. 138 4-2

Kuksnih deležev
šentjanške premogovne družbe na Dolenjskem
(Johannesthaler-Kohlengewerkschaft)
po 120 K
prosto vsakršnih prepisnih pristojbin, je še nekaj dobiti.
Pristopnice in druga pojasnila iz prijaznosti pri
Splošnem kreditnem društvu
v Ljubljani, Gosposke ulice št. 7.

189

VABILO
na
V. redni občni zbor
Kmetijskega društva
v Ribnici,
registr. zadruga z omejeno zavezo,
ki se bode vršil
v nedeljo, dné 1. sušca 1. 1903
ob 3. uri popoldne
v družbeni hiši št. 3 v Ribnici.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računa za 1. 1902.
4. Dopolnilna volitev petih članov.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti,

Ribnica, dné 6. svečana 1903.

Načelstvo.

VABILO
na
VI. redni občni zbor
hranilnice in posojilnice v Zg. Tuhinju
registr. zadruga z neomejeno zavezo,
kateri se bo vršil
v nedeljo, dné 1. marca 1903
ob 3. uri popoldne
v stari šoli.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računov za 1. 1902.
3. Volitev načelnštva in nadzorništva.
4. Slučajnosti.

Odbor.

Lepo predivo
cele vagone in manjše partije, kakor tudi fižol
kupi
Anton Kolenc v Celju. Kdor kaj ima,
naj takoj naznani. 122 6-4

Oljnaté barve v kositarnih škatičih za
razprodajalce in lastno
uporabo se dobé pri tvrdki **BRATA EBERL** v
Ljubljani, Franciskanske ulice 524 5 12-8
Vnanja naročila proti povzetju.

Št. 6396

Razglas.
V smislu § 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon
z dné 5. avgusta 1887. l., št. 23 dež. zak.) naznanja se javno, da so imeniki volilnih
upravičencev za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet sestavljeni in da se smejo
od petka 13. dné t. m. skozi 14 dni
v pisarni magistratnega tajnika (Mestni trg št. 27, II. nadstropje, soba št. 5) ob uradnih
urah pregledavati in proti njim vlagati ugovori.
O pravočasno vloženi ugovori bo razsojal občinski svet.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 10. februvarija 1903.

12 10

**Sveži
pustni krofi**
so dobili vsak dan v slaščičarni in pekarni
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21 in Mestni trg 6. Naročila se
točno izvr-
šujejo.

Enonadstropna hiša
z gospodarskim poslopjem v Zgornji Šiški
št. 86 se proda iz proste roke. Ponudbe
se sprejemajo do 20. tega meseca. Več se
izvé ravno tam. 162 3-2

J. N. Potočnik
krojaški mojster
v Ljubljani,
Sv. Petra nasip 2
se priporoča prečast. duhov-
ščini v izdelovanje duhoven-
ske obleke in talarjev po
najnovejšem kroju in po
nizkih cenah. 33 8-4

Spretni prodajalci,
zmožni jezika slovenskega in nemškega v
besedi in pisavi, znani s kupci, se takoj in
za stalno sprejmo proti visoki proviziji.
Ponudbe pod „R. S.“, poste restante Ljub-
ljana. 136 3-2

Dobre ure cenó s šletnim jamstvom raz-
pošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD
trgovina z urami in zlatino
Most (Brüx) št. 234, Češko.
Dobre rem. ure iz nikla gl. 3.75
Prave srebrne rem. ure „5.80
Pristne srebrne verižice „1.20
Budilniki iz nikla „1.95
Moja trdka je odlikovana s
s. c. kr. orlom, z zlatimi in sre-
brnimi svetinjami in ima na
razpolago na tisoče priznanskih
pisem. — Cenik s podobami
brezplačno. 573 100-81

170 3-1

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 159

Stoletna pratika
dvajsetega stoletja
1901 — 2000
z načelno podobo
v barvah in jako
zanimivo, podučno
in koristno vsebi-
no. Sestavil doktor
Gregorij Pečjak.
Stane v „Prodajalnici
katol. tiskovnega dru-
štva (H. Ničman)“ v
Ljubljani, mehko ve-
zana 1 K 30 h, v pol-
platnu 1 K 80 h, v pol-
usnji 2 K. Po pošti
20 h več.

Kovaški pomočnik
dobi takoj delo pri Andreju Železniku-u
v Zavrženiku, železniška postaja Sava; pošta
Zagorje ob Savi. 139 3-2

Vozni red
avstrijskih državnih železnice,
veljaven od 1. oktobra 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v sred-
njeevropskem času. Srednjeevropski čas je kraj-
nemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).
Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-
Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih,
Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz,
na Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž,
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reif-
ling v Steyr, Linz, Budejevice, Plzen, Marijina
vari, Hebr, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipsko.
Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje
in v Novo Mesto.
Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v
Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selz-
thal, Dunaj.
Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v
Kočevje in v Novo Mesto.
Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru,
Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-
Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Plzen, Mari-
jine vare, Hebr, Francove vare, Karlove vare,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Ko-
čevje in v Novo Mesto.
Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)
Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja
via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmun-
dena, Ischia, Aussee, Pariza Geneve, Curiha,
Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega,
Celovca, Beljaka, Franzensfeste.
Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.
Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega Mesta.
Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z
Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plzaja, Budejevic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca,
Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljub-
nega, Celovca, Linca, Pontabla.
Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz
Kočevja in Novega Mesta.
Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Du-
naja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla.
Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega Mesta.
Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja
via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solne
grada, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)
Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 05 „ popoldne „ „
„ 6. „ 50 „ zvečer „ „
Prihod v Ljubljano (drž. kol.)
Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 06 „ dopoldne „ „
„ 6. „ 10 „ zvečer „ „

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.
Odhod: **Prihod:**
Ob 7.15 zjutraj Ob 6.34 zjutraj
„ 2.13 popoldne „ 12.29 popoldne
„ 6.05 zvečer „ 6.59 zvečer.